45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 50 Կ. ՊՈԼԻՍ 1901 11/24 ՅՈՒՆԻՍ 8 ՐԷՊ ԻԼ ԷՎՎԷԼ 1319 — 11 ՅՈՒՆԻՍ 1317 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամեն տեսակ գրութիւններ։
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38 Պապը Ալի ճաssէսի 38

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Journal Arménien
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER
ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
Ohannès F. Kaïsérian
38 GRAND' RUE DE LA S. PORTE 38
Constantinople

ՄԱՆԶՈՒՄԷ
ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ — 10 ՓՈՂ

منظومهٔ افکار
صاحب امتیازی و مدیر مسئولی
اوهانس فریه قیصریانه
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی داره‌ده مخصوصدر

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Դաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ,,Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Վաղուընէ սկսեալ պիտի սկսինք հրատարակել, մեր ընթերցողաց ծանօր՝ ներհուն եւ համակրելի վարպետ, ԵՂԻԱ ԷՖ. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆի մէկ նկարագրական եւ հոգեբանական նորավէպը ՓՈՔՐԻԿ անուամբ, զոր մեծ խնամքով յատկապէս պատրաստած է թերթիս համար։

ՕՐԱԳԻՐ

...Դեռ կը տեսէ Տնտես. Խորհրդոյ կազմալուծած վիճակը։ Կարօտցանք իր վիմատիպ որոշմանց անվերջ չարքը։ Նաղանքի չրջանն է որ կը չարունակի, պնչուշա Ս. Պատրիարք Հոր օրհնանքը խրախոյսներուն քիչ մը եւս պէտք ունին՝ սառանձնելու համար իրենց վրատաւոած գործը։

Ընդունեցէք որ նաղանքները հետզհետէ սկսան անտանելի դառնալ. ճանապարհան է այլ եւս ոչ է ընտրութենէ վերջ հրաժարականներու տարափ մը։ Սրսի սեղմում մը կը զգայ մարդ՝ երբ իր շուրջը կը տեսնէ շատեր, որանք ո և է պաշտօն ստանձնելու համար կը տոչորին, ուղղակի և անուղղակի փափաքներով կը մատնուին, բայց ընտրութենէ վերջ, ա՛լ փառասիրութիւնին յաջողած կը նկատեն, և կը սպասեն որ նորանոր թախանձանքներ դան հաճեցնել զիրենք չշլանալու դնահատելի գործունէութիւնին։ Թերեւս իրաւունք ալ ունին. հանր. պաշտօններու շուրջ այնքան յուռեռս գաղափարներ ցանցնեցին։ «Տարապարակ գործ, փչալի և տարապարտ յոգնութիւններ»ով յատկանշեցինք, որ ամէն ոք միամտութիւն ունեցաւ կարծելու թէ ազգ. պաշտօն ստանձնելը իրօք զոհողութիւն մ'է, և թէ իրաւունք ունին անմոռաց երախտագիտութեան։ Ոչ ոք փափաքեցաւ հակառակն ապացուցանել։ Բան իս այդ պաշտօնները այդքան ապերախտ չեն, հանրութեան օգտակար ըլլալու ներքին անոյշ հրճուանքէն զատ, սիրուն շնորհներ, փառքի կարճ ուղիներ ալ ունին։ Վարչութեան անդամակցութիւնը իսէալ փափաքմ'է բարձրագոյն արժանիքներու վերապահած. Կրօն. Ժողովոյ մէջ թաչեայ աթոռ մ'ունենալ՝ ասկի երանն է ամէն կղերի։ Եպիսկոպոս ըլլա՛լ և գերակշիռ դիրք մը պահել «ի Քրիստոս Եղբայր»ներու վրայ, վայելել անոնց երկիւղած և պատկառոտ ողջոյնները, և կամ պարզ վարդապետ՝ կամ քահանայ մը ըլլալ, և ձայն ունենալ նոյն իսկ եպիսկոպոսները դատելու գործին մէջ, պըղտի՛կ փառքեր են։ Ուստուն. Խորհրդոյ անդամակցութիւնը՝ բարձրագոյն զարգացման գրաւականը, և ակադեմական թեթև հով մը կը բերէ. Տնտեսականը ելեւմտագէտ վճռաբակամի մը ուէքլամը. դատաստանականը՝ պարկեշտ և պատշաճ հօր մը երաշխիքը, որու կրնան անկասկած վստահիլ քրոջդ կամ աղջկանդ ընտանեկան պատիւը։ Թաղ. Խորհրդականները և պղտի՛կ աղքատախնամներն ալ անմատն չեն այս փառքերէն, ծանօթ դէմքեր կը դառնան, «հայ-լաչի»ը թաղին. աւելի սէդ և հպարտ են, իրենց տուներն ալ այդ ցոյցաստէն կը պահեն. հարուստ և մեծ մարդերու ի՛նչ անոյշ պատրանքներ ալ կը վայելեն. Թուչիա մը պիտի նախանձէր պաշտօնէից վճարման միջոցին ատենց խրոխտ ձեւին։ Եւ այս վայելքները շատ դիւրագնի են, մեծ արժանիքներ, դրամական նուիրատուութիւններ անհրաժեշտ չեն, չաբաթական մէկ քանի ժամ ընկերական հեշտ խօսակցութիւն մը պիտի բաւէր առ այդ։

Ճնշող պատասխանատուութենէ բոլորովին զերծ են. ձրի պաշտօն վարողները վշտացնելու չափ անազնիւ չենք, եթէ երբեմն լրագրական քննադատութիւնները իրենց հանգիստը վրդովին, պէտք չէ շատ յուզուիլ, մեր թերթերը խայթելու չափ չոյելու գաղտնիքն ալ դիտեն։ Եւ դեռ ըսե՛լ թէ հանրային պաշտօնները զոհողութիւններ են։ Տնտեսորդը լաւագոյն կ'ընէ, եթէ իր նաղանքները և կուսական չիկնուները բաւ համարելով իր «մեծ այո»ն ըսէ։

* * *

Նպատակ Ցանձնաժողովը իր չրջանը բոլորելու վրայ է և Որբանոցներէն շատերը պիտի փակուին։ Մեր տարեզրութիւնը քիչ անգամ կարձանագրէ այսքան մարդասիրական գործ մը, կարօտներու նպաստ փոխանցելով, որու քով կը նստեմանան մեր երախտագիտական մաշած բառերը։ Եւ խորհի՛լ որ Սրբազան Պատրիարք հայրն ալ՝ իր շնորհաւորութիւն կընդունի 3—400 ոսկիով Պատրիարքարանը ճաշակաւոր նորոգուելուն համար, քան այս մարդասիրական գործին, որու փառքին ամենէն բաժինն իրենն է։ Ա՛լ գաղտնիք մը չէ ինձ համար թէ՝ ինչո՞ւ մեր քարեգործները եկեղեցոյ կամ զանգակատան չէնքին յատած կը մնան, և թէ թերեւս Ասպետ Զու�՝ աւելի հիացում կ'ազդէ մեզ իր փոքրիկ մատուռով, քան իր կրթական կտակի գաղափարին վսեմութեամբ։ Նպատակ Ցանձնաժողովը իր գեղեցիկ գործին սիրուն վերջ մը՝ ալ խորհած է. Որբանոցի չրջանը ուարտող որբերը կովեր և արօրներ պիտի ստանան հողեր մշակելու համար։ Հիանալի չէ՞ք գըտներ. մինչդեռ մենք մեր չրջանաւարտներուն վախտ մրցանակներն ալ չատ տեսանք։ Մարդ կը փորձի խորհիլ թէ՝ մեր մէջ որը ըլլալը աւելի բարերարդութիւն է քան ազքատ կամ մուի ծնողք մը ունենալ։

Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ երկու որբուհի մեռան Թոքախտ, ի՞նչ խղճահարութիւններ չզգացինք և ի՞նչ արցունքներ չթափեցինք — Տիրայր վարդապետը կարդալ և չի լա՛լ — սակայն ո՞վ հետաքրքրուած է պ՝ողջունի և պ՝ողջ. տակ 3—4 դրուշի համար օրական 14 ժամ անքուն և անուսուց հիւծող հայ աղջիկներու թիւը։ Ազգ. Հիւանդանոցի տուած համեստ մնուցդը անբաւական նկատեցինք որբերուն. վատոյժ ոգոյ մը կեղրնականին մէջ մարի՛, անոր մարմրա՛ի ցոլքերը մենք ալ զգացինք. և սակայն ո՞վ փափաքած է գիտնալ թէ Ազգ. վարժարաններու մէջ կամ անկէ դուրս ցիրեկը, թերեւս գիշերներն ալ, քանիներ՞ այդ համեստ մնուցդէն ալ զուրկ են։

Մեր «զգալակերպի» այս ձեւին մէջ թերեւս մաղթանք մը նկատուի աղքատիկ ոգու մը ըսել, «սպասէ՛, սըղաս, հայրիկդ մեռնի որ ազգը քեզ ալ խնամէ»։

Նպատակ Ցանձնաժողովը ամէն գովեստէ բարձր է, որ գիտցաւ աւելի ներողամիտ ոգի մը ցոյց տալ։ Իր գիւանական ծախսուց մէջ Տարագրելոցին շատ աւելի խնայող եղաւ, եթէ թերեւ զեղծումներ սպրդեցան նպաստի բաշխման մէջ, չեն կրնար ստուար թողուլ այդ ազնիւ գործին վրայ։ Բանտարկի դատէն վերջ իրաւունք չունինք այնքան խստապահանջ ըլլալու։

* * *

Վստահաբար գրական հրաշակերտ մը պիտի ըլլայ Հիւանդանոցի ընդարձակ Նոր Օրացոյցը։ Օրուան ամէն գըրողներ մեծ յանձնարարութիւններ ընտացած են ֆօյմներ լցնելու. լեզուի և գաղափարներու ի՞նչ նոր պէսպէսութիւն մը պիտի պարզուի արդեօք։

Ցարգելի Տօքթէօր Տաղաւարեան պիտի կրնայ գործին ճակատը փայլիլ իբրև հեղինակ ստորագրելով՝

—Ահա ես և մանկունք իմ.

Օրացոյցի գրական մեծ բաժինը — եթէ ոչ դրականը — ստանձնած է բանասէր Խաչկոնց. Ինչ նորութիւններ և անակնկալներ վերազատուած են արդեօք. անչա՛ւշտ, Դէնէն, Պոխնրթիէէն վերջ՝ Սբէնսէր, Բանդ և եւրոպական հոչակաւոր հեղինակներ իրենց փառքերը պիտի կորսնցնեն և անոնց վարդապետութիւնը պիտի հեգնուի։ Եւ դեռ կը կարծենք թէ՝ հանճարնե՛ր չենք ծնիր, և թէ Եւրոպական գրականութիւնը մերինէն բարձրը ըլլա՞ր։ Նոր Օրացոյցը այդ խաբեբարոյական կարծիքները ծուէն ծուէն պիտի ըզկեմ։

Եթէ աղնիւ բարեկամիս՝ Տիար Խաչկոնցի անխառն հաճոյքը մթագնող սուուր մը կայ, այն ալ... Գրիգոր Մալխասի հոկող աչքն է. այդ քննադատը գիտնական գրականութեան աչալուրջ մաքսախոյզն է կարծես, կեղծ ապրանքները կը տարամերժէ։ Վենետիկ և Իզմիր անոր կծու ակնարկութեանց տխուր փորձը կրեցին։

Ինչ փարձութիւններ ալ չպիտի կրէ Խաչկոնցն ալ, եթէ սակայն Տիար Մալխասս գիտնայ անոր աղբիւրները։

Այս ամէնը թերեւս սպիտեն զիս նորէն Հրանտ Ասատուրի հին Օրացոյցները թղթատել, ասլի անոյշ ճաշակը ըմբշխնելու համար կրկին։

ՀԱՅԿ ԽՕՃԱՄԱՐԵԱՆ

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

ԱՌ ՎԱՍԵՄԱՇՈՒՔ ՍԻՒՐԷՅԱ ՊԷՅ

Գերազանցիս ու պերճիմաստ Պէյ,

Մայրենի լեզուաւս, որով լեռնի հետ խօսեցաք Հիւանդանոց Ձեր այցելութեան միջոցին, մօրս անունով որ երկինքն է և իմ անունովս որ երկինքին ներքեւ չգիտեմ ո՞ւր եմ, կուգամ ամենախորին շնորհակալիքս յայտնել Ձեզ Նախ՝ որ դիս վիտուեցիք ու մխիթարեցիք հիւանդանոցիս մենութեանը մէջ։ Աչացս առջեւէն չը հեռանար Ձեր կերպարանքն, այնքան ազնուական, և որ պատկերհանային արտայայտութիւն մը ղրեցաւ բոլորովին, Ձեզ երբ խօսեցայ պաշտելի մօրս վրայ զոր այնքան վաղ կորսնցուցի, և իրեն հետ բա՛ցիս և աչխարհի վրայ այլ ե՛ւս հանդիստ ապրելու յոյս...։

Ձեզ ապա ջերմագէս կ'ուրախակցիմ սկզբնաբարձր Ի-ԷՅԻ ատիճանին համար, որու շնորհմամբ Կայսերական կառավարութիւնն ապացոյցը տուած եղաւ միանգամա՛յն Իր ընտրող վարձատրութեան ու Ձեր ընտրեալ անձնաւորութեան։ Այլ գալով ինձ կը մտածեմ մակարդակիս խոնարհման վրայ, որուն կը դատապարտէ Հայոց կրթութիւնն, ազիտութիւնն այդ ժողովրդեան, այնքան ուշիմ, այլ որ կորսնցուց դպրոց վարելու գաղտնիքն, եթէ երբէ՛ք գտած էր զայն։

Երբ Դուք ըստ ամենայնի հրճուելու պատճառ ունիք, Սիւրէյա Պէ՛յ, եղիան ալ ըստ ամենայնի արտմելու պատճառ մ'ունի, կը տեսնէք...։ Աղօթեցէ՛ք որ աւելի երկար ժամանակ չը տանիմ կեանց բեռն...։

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

Ազգ. Հիւանդանոց, 8 Յունիս 1901

ԱՒԵԼԻՆ ԿՈԹԸ

Հնարագիտութիւններուն մէջ կան որ շատ պարզ բաներ են թէեւ, բայց ինչ մեծ դիւրութիւններ կ'ընծայեն մարդուս։ Այս դասակարգէն է աւելին կոթը որուն հնարիչը ով ըլլալը տակաւին ստուգուած չէ հակառակ այն փութաջան խուզարկութեանց որ գիտունները կատարած են աշխարհիս հին մասեանդարաններուն մէջ։

Հնարագէտները խեղճ վախճան մը ունեցած են սովորաբար. այդ պատճառաւ է որ շատ մը պարզ գիւտերու հեղինակներուն անունները կորսուած են։ Արդէն հաղուագիւտ է որ հնարագէտ մը անմիջական քաջալերութիւն գտնէ և ասիկայ նոյն իսկ ներկայ քաղաքակրթեալ դարուս մէջ։ Տեսէք, զոր օրինակ ես. առաջին անգամ ըլլալով իմ մեծապատուութիւնս էր որ յղացաւ և ցոյց տուաւ կարագը (Ռեբէ Եաղէն) բարակ պղինձէ թելով մը դիւրութեամբ կտրելու միջոցը...։ Դուն կուզե՞ս որ զիս նոյն իսկ գիտական ակադեմիոյ մը պարզապէս անդամն չկոչեն. ապերախտները։ Ինչ որ է եղածը է, անցինք ու դառնանք մեր աւելին կոթին։

Խնդրոյ նիւթ եղած էր ժամանակ մը զուարճալը գիտուններու մէջ թէ ո՞վ հնարած էր արդեօք աւելին կոթը։ Շատեր հետաքրքրուեցան առանց խնդիրը եզրակացութեան մը յանգեցնելու։ Ոմանք ըսին թէ Նոյ նահապետը յղացած պիտի ըլլար ասիկա՝ իր անագին տապանը հանգիստ կերպով մաքրելու համար երբ մէջի բոլոր ճամբորդները դէպ ի ցամաք վերադարձան։ Ուրիշներ պնդեցին որ աւելին կոթը 16րդ դարուն մէջ հնարուած էր. կ'ըսուի թէ այն ժամանակ (նախկին) բաղդքականները, երբ կաթոլիկ մը իրենց այցելութիւն տար, անոր մեկնելէն անմիջապէս վերջը խղճի անհրաժեշտ պարտականութիւն մը կը զգային իրենց բնակավայրը աւելի (միքրոպներու գաղափարը նոր բան մը չէ)։ Վերջապէս չատ մը տարօրինակ մտածութիւններ ալ եղան քայց չորոշուեցաւ թէ ո՞վ և ե՞րբ հնարած էր աւելին կոթը։ Այդ մասին, ըստ իս, հետաքրքրասիրութիւնը խնդիրը քիչ չատ կը լուսաբանէ, որովհետեւ գաղափարի աւելի մօտ կը դտնուի.

«Երբ Ադամ ու Եւան ամենայն քաղաքավարութեամբ... դրախտէն վըռնտուեցան, աշխատելու դատապարտուած ըլլալով հանդերձ Սուրբ Գիրքին խորհուրդը մեկնելու, այսինքն աճեցան ու բազմացան. բայց Ադամ իր թոռնիկներուն գաղտնիք չպահեց. իրենց ըսաւ որ դրախտէն զրկուելնուն պատճառը մամիկնին եղած էր։ Այդ լուրը տարածուելով նոր սերունդին մէջ, մարդիկ հետզհետէ սկսան ծուռ աչքով նայել իրենց կնոջը և վերջապէս օր մը մի՛ այնդիմանութեամբ ըսին.— «Դուք պատճառ եղած էք որ մենք Դրախտէն զրկուինք, հիմա ալ աշխատեցէք որ մեզ պահէք։» (Այդ սովորութիւնը մինչեւ այսօր մնացած է շատ գիւղերու մէջ ուր գրեթէ միայն կիները աշխատելով իրենց երիկ մարդիկները կը պահեն)։

«Տակաւին ջրհեղեղը չէր եղած որ կիները արդէն հպարտացած էին ընտանեաց պետը համարելով ինքզինքնին. կը հրամայէին իրենց ամուսիններուն և նոյն իսկ կոչտութեամբ կը վարուէին անոնց հետ։ Մարդկանց ընկած խրթիթը անխնամ վիճակ մը ունեցաւ հետզհետէ և անմաքրութեան մէջ սկսան ապրիլ։ Այն ատեն մարդիկ տեսան որ սխալ քայլ մը առած են և պէտք էր ասնձել կանանց դոռոզութիւնը։ Ի զուր աշխատեցան իրենց կիները քաղցրութեամբ համոզելու. ալ համբերութիւնին հատնելով, մարդիկ, մէկ մէկ ծառի զօրաւոր ճիւղեր ձեռք ձգեցին ու սկսան իրենց կիներուն կանակը... ուժգնին կերպով շոյել։ Այս որ տեսան կանայք, սկսան մեղմանալ։ Մարդիկ իրենց «զօրաւոր փաստով» ձեռք ձգած յաջողութենէն շատ ուրախանալով այդ «օրինակ» ծառին ճիւղը իրենց խրճիթին անտրկաս ըրին և սկսան իրենք ալ աշխատիլ։ Կիները այլ եւս աւելի խնամք կը տանէին, կը սրբէին, կ'աւլէին, վերջապէս իրենց խրճիթը մաքրութեամբ կը փայլէր։ Աւելը այն ժամանակ գտնուեցաւ կիներու կողմէ և որովհետեւ անոնք խրամանկ էին, իրենց էրիկ մարդիկներուն ձեռքէն այդ «օրինակ» ծառի ճիւղը ազատելու համար ընդունին ասիկայ իրենց աւելին կոթը ըրին իբր թէ «օգտակարը դիւրութեան միացնելու» գաղափարով. (աղուէսուհիները)։ Ահա ինչ պատճառաւ աւելին կոթը յղացան կանայք ջրհեղեղէն առաջ և որմէ յետոյ ալ վերապահուեցաւ ասիկայ։»

(Այն ժամանակէն մինչ օրս ամենուս տուներուն մէջ աւելին կոթը միշտ գտնուած է... Ատուած անպակաս ընէ։) ՊԱՒԴՈՍ

ՅԱԿՈԲ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ԳԱՆԻ ՄԸ ԻՋԵՐ ԻՐ ԿԵՍԱՆԳԻՆ

ԻՐ ՄԱՀՈՒԱՆ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿՆ ԱՌԹԻՒ ՄԱՅԻՍ 27

Ը.

1878, Թատրոնի փակումէն ետք Պարոնեան լրագրական կեանք չունենար Պոլսոյ մէջ, Ջէյնալ հրատարակութենէն ետքը, 1880ին Թիֆլիզի մէջ ամսաթերթի մը մէջ կը գրէ իր «Հոսսան ձեռատետրը» ու հաւանական է որ այդ միջոցներուն կամ ուսուցիչ և կամ համարակալ եղած ըլլայ, այդ մեզի մութ կը մնայ ինչպէս նաեւ իր դերասանութեան ժամանակը և սեւեռումները։

Պզակի հանդիսաւ մը եւ, նորէն իր արիւնը կեռայ հրատարակութեանց համար, գրիչը նորէն թափ կառնէ և կը հրատարակէ 1883ին «Պատմ մը Պոլսոյ թաղերուն մէջ» որուն մէջ այնքան գեղեցիկ ու սիրուն կերպով կը պատկերացնէ Պոլսոյ թաղերը ու անոնց թաղեցիները։

1883 Յունվարին նորէն կ'սկսի Ծիծաղները որ 5 տեսար կը հրատարակէ ու կը դադրեցնէ, Ծիծաղ ամիսը անգամ մը կը հրատարակուէր Պարտիզպանեան և ընկ. տարանէն և 80 երեսէ բաղկացած ամէն մէկ թիւը 5 ական դրուշի կը վաճառուէր։

1883 Մայիսին «Ծիծաղն» ալ կը դադրէր։

Պարոնեան իր պարապ ժամանակներուն աշխատակցած է Մանզումէի Էֆքեար, Ճէրիտէի Շարդիէ, Եփրատ (1869) և ուրիշ թերթերու մէջ, անոնց մէջ անանկ յօդուածներ գրած է որոնք ամբամ մը եւ ի յայտ կը բերեն իրեն արժանիքն և երգիծարան դրագէտի տաղանդը։

Թ.

Խիկարի հրատարակութեան մասին խօսելէ առաջ, կը խնդրենք ընթերցողէն որպէս զի զիրենք եւ տանինք քիչ մը մինչեւ 1876 թուականը և խօսինք «Թատրոն Մանկանց»ի վրայ, որ թէեւ ոչ իրեն ճիւղը, Պարոնեանի կարեւոր մէկ գործը եղած է մեր մէջ։

Մանկական ու պատանեկան գրականութիւնը աւելորդ է ըսել կարծենք թէ մեծ դեր կատարած է մեր նորահաս սերունդին մէջ, ու քանի որ միշտ նորահաս սերունդ ունինք, ամէն ատեն ալ անոնց համար լրագրի ու գրքի հարցը ունինք մեր ազգին դիմաց։

Նախ դնենք ցանկը այն լրագրերուն, որոնք մեր մանուկներուն համար տպուած են։

1872, Աւետարեր մանկանց հայ. և հայատառ թրքերէն ամսաթերթ որ կը շարունակուի մինչեւ այսօր։

1876, Թատրոն Մանկանց միայն մէկ տարի։

1882, Բուրաստան Մանկանց մինչեւ 1888։

1889, Ծաղիկ Մանկանց։

Ինչպէս կերեւի վերոյիշեալ ցանկէն ամէնքը 4 մանկական թերթ ունեցած են։ Արքեանեան Թրքահայոց մէջ «Աւետարեր Մանկանցը» որ ամսաթերթ էր և կը հրատարակուէր Ամերիկեան միսիոնարաց կողմէ, չէ կրցած իր նպատակին ծառայել որովհետեւ անի մեծ բողոքականութեան օրգանը եղած է և հոն մանուկներու յարմարագոյն յօդուածներու քովիկ կրօնական յօդուածներ կը վիսան։

Ուրեմն Աւետարեր թէեւ մանկանց համար, սակայն իր բուն նպատակին ծառայած չըլլալուն, չենք ուզեր առաջնութեան իրաւունքը տալ անոր և կուտանք այդ իրաւունքը Թատրոնի Տէրութեամբ գրագէտին որ նկատի առնելով թէ ո՛րքան կարեւոր է երգիծանքը՝ ժողովրդին համար, նոյնքան և թերեւս ալ աւելի անհրաժեշտ է մանուկներու սիրտը ու հոգին կրթել, կրկսի հրատարակել իր Թատրոնին ճագուկը՝ Թատրոն մանկանց որ սակայն դժբաղդաբար միայն մէկ տարի կը տեւէ։

Թատրոն իր նպատակին կը հասնի, իր նիւթերը միշտ օգտակար կըլլան տղաքներուն և Պարոնեան իր այդ գործունէութեան մէջ ալ իր դիրքը կատանայ։

1882ին Բուրաստան Մանկանց կը սկսի հրատարակուիլ օժանդակութեամբ (Բուրաստան Մանկանց Թ. 1 էջ 3), Գէորգ Զարդարեանի և որ կը տեւէ մինչեւ 1887, 1889ին ալ Ծաղիկ Մանկանց որոնց վրայ խօսքը մեր չրջանակէն դուրս ըլլալով, կանցնինք Պարոնեանի։

Ժ.

Պարոնեան 1883ին սկսող Երկրագունտին խմբագրակեան էր և որ սակայն բնաւ ո և է յօդուած մը չէ ունեցած անոր մէջ, այլ մինչդեռ ինք Ծիծաղը կը հրատարակէր, նոյն միջոցին և կը հսկէր Երկրագունտի վարչական ճիւղին, իր բնաւ յօդուած չը գրելու մասին Եզիա կը գրէ (Երկրագունտ Բ. տարի Թ. 1, էջ 3ին մէջ), —«Նախորդ անօրէնն, որ ոչ միայն ազդային այլ և Եւրոպական առաջին գրչաց մին է, տարաբախտաբար ոչինչ հրատարակեց Երկրագունտի մէջ (*)։

1884ին է որ կրկսի Խիկարի պատչին թիւը հրատարակել, որուն մէջ համեստօրէն կը խոստովանի թէ «10 անգամ հրապարակ եկած եմ և այնքան անգամ ալ քաշուած, ու անա նորէն կիյնամ հրապարակ։»

Խիկար 1884ին 9 թիւ կը հրատարակէ և յետոյ կը դադրի, Պարոնեան Անդրիանուպոլիս կերթայ և անա 1885 յունվարին Խիկարը կը տեսնենք Էսբրնէի մէջ տպուած և որ կը հրատարակուի միայն 3 թիւ, մինչեւ մարտ վերջ, և անա նորէն կը դադրի.

1884 Ա. տարի 9 թիւ, 1885 Բ. տարի 3 թիւ, Օգոստ. 1886—87 Յուլ. Դ. տարի 12 թիւ, Օգոստ. 1887—88 Յուլ. Դ. տարի 12 թիւ, 1888 Յուլ. Հոկտ. 29 Ե. տարի 5 թիւ։

1888 օգոստոսին ամսաթերթ Խիկարի վերջին թիւը կը հրատարակէ և 1888 Սեպտ. 30ին իր Օրակարգին մէջ (էջ 33)«օգտաւետեցէք առիթէ, մեծ դեղջ, Խիկար 50 բարա. — լուր մը որ մեծ ուրախութիւն պիտի պատճառէ ազգին — կ'իմացնէ հասարակութեան թէ Խիկար տասնօրեայի վերածուած է, սակայն մինչեւ հոկտեմբեր 29ի թիւը կը հրատարակուի և Խիկար իր 41երդ թիւով կը վերջանայ։

1887ին կը հրատարակէ Մեծապատիւ մուրացկանները որ Պարտիզպանեան տպարանէն լոյս կը տեսնէ։

1889ին Զուարճալի Տօնացոյց մը կը հրատարակէ, փոքրիկ տետրակ մը։

Խիկար իր նախորդներուն ոճովը կը հրատարակուէր, առաջին տարիին մէջ

(*) Թերեւս Երկրագունտի ծրագրէն դուրս ըլլալուն համար՝ Երգիծարանութեան ճիւղը։

ուելի հանրային կեանքը Պարոնեանի ուշադրութեան առարկան եղած է, հն հեգնած է ժողովները և կամաղիկասութեան ընարութեան առթիւ անոր ունեցած նիստերը, «Երեք փեսացուներ» անունով։

1886ին ապրիլ Պարոնեան հետաքրքրուած է ընտանեկան տեսարաններով, որոնք պահ մը ընդհատուած էին, թատրոնի և իր ուրիշ գրուածներուն մէջ միշտ հետաքրքրուած է ժողովրդին կեանքովը։ Պարոնեան կ'ըղձայ որ տակաւին հասարակութիւնը անչափ նրբամիտ չէ ու չկրնար իր մտակոյց խօսակցութիւնները և վառարանի քով խօսակցութիւնները հասկնալ, ինչպէս նաև ախտաբանութիւնը և $1/2$ $1/4$ $1/8$ ասուածոց իրարանցումը ըմբռնել, այլ կը փնտռէ «իրերագով ընկերութեան մը պէտքը» «ժամ մը պատյա» «Պաղատասար աղբար», «Սիրոյ միջնորդները» «Քաղաքավարութեան վնասները և «Առանին տեսարանները»։ Ուստի 1886ին կոկսի քաղաքավարութեան վնասները ցոյց տալ, հոն այդ տողերուն մէջ Պարոնեան իր անձին փորձառութիւններն է որ երևան կը դնէ և իր նիւթերը ուղղակի կառնու ժողովրդեան մէջէն և նորանոր նիւթեր գտնելու համար, Պատյոի հեղինակը, գինեասէրներ ալ կը մտնէր, սրճարաններ ալ և իր դիտող աչքերէն ոչինչ փախցնել չէր ուզեր։

(Շարունակելի)

ՍԻՅԱՍԻՅԱՔ

ԱԼՍԱՆԵԱ ԽՄԲԵՐԱԹՈՐԸՆԸՆ ՊԻՐ ՆՈՒԹԳԸ

Իմբէրաթոր Վիլհէլմ հաղորդեցին՝ կէյզերպէտ էլպա նէրոի իւղերիմտէ իմբա օրանան եէլքէն կարբէլարը միութեազրդ, օլտրգճա մուհիմ պիր նութգ իրատ իթմիշ օլտրզընտան, նութգը մէգիւրը մէթնի պէր վէճհի զիր տէրմ օլուն։

«Պիթիւն մէսաիմ պիթիւն հիմէմաթտա պահէն Ալմանեանն մէվգիինի թահքիմ իթմէք խուսուսնա մասրուֆ օլաճագ սրը։

Պիզ՝ պէօյիւք պիր ասնամանդն թէմէլէրնի վազ էթիւք, չիմտի արթըգ պիր ան էվվէլ պու տօնանմայը ինչա իթմէնէ չալըշալը։

Պու պէօյիւք վէ գուվվէթլի ասնամանահա հէնուզ մալիք օրմասրզը մը հալաէ, եէնէ ճիհանդն հէր թարաֆընտա մէնաֆիիմիզի թէմմնէ մուսաֆիգաղ օլտրգ։ Ինչաղ իթմէյիմիզ մէվգիի մուհիմմի մուհաֆաղա իչիւն, էլիմանէն կէլէն զայրէթի սարֆ իսթէճիմ։ Պու սուրթնէ խարիճէն թիճարթիմիզին էսպապը թէվէսսիւլինի թանթը թէմմնէ ալմը օլտրզրմը կիպի, տահիլէն տահի ինէնայի վէ զըրտաթըն էնհար իւղերիտէ ձէյրը սէֆանին էսպապը թէրեգդիսինի խթիքմալ իթմիշ պուլընճաղրզ։ Սիրէ էվվէլճէ տէնիմիմ վէճհէլ։ Խթիգպալը՝ մէնիզ իւղերիտէ տիր՝ Եէլքէն կարբչարընա իչթիրաք իսէն սէֆայինը թիճարիյէ իւ իճրայիմ Պէյճանէթ էյլէնէն՝ վէ եախտա սէֆայինը՝ հարպիյէմիզտէ միութախտէմ պուլընան Ալմանլարը ատէտի թէքէսսիւր իթիրճէ, պիզիմ մէնանֆիիմիզ օ նիսպէթտէ արթաճագ սրը։

Ալմանլար՝ պիթիւն էնղարը տիգդաթլարընը էպհարը ճիհանդ մութէալիք մէսսալը ճէսիմէ պիր քէրրէ տէֆ վէ հաբր իթմէյէ պաշլարար իսէ, արթըգ նէֆթադ թիւֆէք իսթիլաֆաթտան չարճարար վազ կէյճէճէլէր տիր։

Մաղհարը թէրէդգինթը ֆէվգէլատէ օլմագլըզմը՝ պախուսուս էսկի «Հանդա» իթթիհատը թէշքիլ իթմիշ օլան մէշհուր մահալլէր էհալիսինին հիմէմաթը կեարսկեահիսինէ մութէվագքի տրը։ Թարիխ՝ պիրէ թէրէդգիյաթը պահրիյէմիզին մէպտէյի՝ պու չէհիր (Պրէմ) օլանընը կէօսթէրիր։

Պունդարը թիճճար վէ կէմիճիլէրի տիմնեանը հէր պիր ճիհէթինէ Ալման պայրաղընը թէմէվվիճ իթթիրէրէք, մէմալիքը պահտէ էմմէճամը իչիւն բէվճահան պուլմուշար իսի։

Մամաֆիհ՝ Ղոնդար վագթը իւլ գուվվէթլի պիր Ալմանկանը հիմայէ վէ մզբավէնէթինէ մաղհար օլմատը-լանը իչիւն, թէշէպպիւսաթլարը պիւ ախէրէ ագիմ գալմը տրը։

Կէրէք պէօյիւք բէտէրիմ, կէրէք Պիսմարգ՝ վագթը իւլ Հանդայը թէշքիլ իթմիշ օլան չէհիրլէրին էհալիսինին թէշէպպիւսաթլանը իւղամ իթմէք նէ սէրէճէ էլղէմ պիր չէյ օլտրզընը անլամըշար իսի։

Հօհէնձօլլէրին խանէսանընին սիզէ պու մուավէնէթին տիրող իմմէյէճէլինի թէսմին իսէրիմ։

Զաթէն Հօհէնձօլլէրին խանէսանը թիճարէթ կիսի պիր էմրը մուհիմմին թէրագդիսինէ մէտար օլապիլէճէր թէտապիրի իթթիհաղ իթմէք՝ ագտէմը վէկայիթէն օլտրզընը պիլիրլէր։ Պուխտ՝ սուրն վէ միսալէմէթին պէգաբ սայէսինտէ օլապիլիր։ Զինտէ տնիրէն ճէրէեան իթմիշ օլան ասվալ՝ նիճէ սուրն վէ միսալէմէթին պիր չօգ սէնէ տահա ատէմամ իսէճէյինէ պիր էմրէք՝ ատէթա պիր զէման թէշքիլ իսէյօր։

Օրատա պուլունմըշ օլան գուվայի էճնէպիյէ նէքարիկէրինին իմրատթընը կէօրիւնճէ՝ պիր պիրինէ գարչու պիր հիսը մուհապէթ վէ հիրէք իւլ միութէհասսիս օլմաղա պուչրա ըշ տրը։

Միսիթէյիճ օրատոլորտա մէնատպ միութիրիզէր պէյնինտէ պու կիպի միութապաթը ատսթանէ վէ իմթիրամքարանէնին թէչսիս իթմէսի իսթիգպալ իչիւն ֆայը իսայ տրը։

Պանտ գալըրտա՝ Էվրօպատա սուրն ու միսալէմէթ պիր չօգ սէնէ իչիւն թէէմին օլընմըշ տրը։ Նէյմէթը սուրն սայէսինտէ «Հանդա» չէհիրլէրի պէօյիւք պիր մամուրիյէթ քէսպ իսէճէք տիր։

Պէն քի պու միւլքին հիւքմարը ըմ կէրէք Համպուրկ վէ կէրէք Լիւպէք չէհիրլէրի էհալիսինին թիճարէթիմիզ իչիւն եէնի բաղարկեաղար թէտարիք իթմէք իւզրէ տիսնանդն պիր ուճրնատան պիկիր ուճրնա գտասը իսիթլատը ոսկեահէթ էյլէմէլէրինէ՝ ֆէվգէլատէ Նազարը խօղնատի իւլ պագարդմ։

Էֆքիատը թէշէպպիւսքարանէնիզէ պիր դամ տահա վիւսաթ վէրէրէք՝ ճիհանդն հէր թարաֆընտա բէփան ու սէատէթինի թէզիսէ մէտար օլաճագ լիճրատթը սէնապէ վէ թիճարէթաէ պուլընմանդզը ճիտաէն թէմէնին վէ արզու իսէրիմ։»

ԽԱՐԻՃԻՅԼ

ԹՐԱՆՍՎԱԼ ՎԷԳԱՒՅՑ

Շու սօն զէմանդարտա ալընան մալիսմաթտան՝ Պօէրլէր Օրանտըն չիմալընտա քեսային էրաղիի վասիտատա պէօյիւք մէֆիրիզէլէր թէշքիլ իթմիշ օլարգալրը անկաշըլը։ Մամաֆիհ՝ պու մէֆիրիզէլէր տայմի սուրէթաէ հարէքատը ասքէրիյէ իճրա իթմէմէքաէ ալրլէր։ Պիր դաչ կիսն էվվէլ, Ինկիլիզէրէ ճէնէրալ Տէվէթ թարաքընտան գումանտա իսիլէն Պօէրլէր արատընտա Բէքթէաստ՝ պիր մուսատմէ վուգդուս կէլմիշ իսի։ Շիմտի իսէ՝ Տըվէթին պիր օրտու թէշքիլ իթմէյի Գալատան իչար իսիլիյօր։

Շնար զաղէթաը պու ճէնէրալին եէնիսէն մէյատնա չգալը՝ վէ պու զուհուրը Վիլմանարիթ մալլուպիէթինէ տահա վիճատէ հէյճանը պատի օլարգընը սիոյէօր։ Մուսմանէյին էնվիսնէ պուլընան պիր չօգ զանիրէ վէ մէգիւլաթա 4000 ինէք՝ Պօէրլէրին ատըզգատ թէլէֆ օլմամագտա պուլընարգարընը կէօսթէրիյօր։

Տիկէր թարաֆտան՝ «Տէյլի մէյլ» զաղէթասընդ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆնատէտ, Պէր բուլտասընտան Ինկիլիզլէր էն զիյատատ գօրգու վէրէն՝ գումանտան Պիէրսիլին՝ Վրամպաթրն 30 միլ չիմալը չարպընտա վազի Զանի Տիվը Բօրթատ մէթնին պիր մէվգիատ պուլընարգընը իչար իսիլիյօր։

Ինչպէս մուսիրիվէլէր՝ ճէնէրալ Պոթայա իլթիհաղ իթմէք իւզրէ իսթիմալ քի Վաալ նէհրինտէն մուրուր իթմէք էֆքիատրընտա պուլընրյօրար, չէնքի Պօէրլէր՝ Կրէյնինընբրթատա քեսային Ինկիլիզ սաֆիրընտան կէչմէք թէչէպպիւսաթընտա պուլընմըշար տրը։ Մամաֆիհ պիր հարէքէթը ասքէրիյէտ պուլընմագ իչիւն Պօէրլէր պիրլէշմէք իթիյատընը հայիդ տէյլ տիրլէր։ Պինայէն ալէյ՝ մէրգուճանընն հարէքատը վազասը սախթէ պիր հարէքէթ օլտա կէրէք տիր։

Մ. ՍԻՍԻԼ ԲՕՏՍԸՆ ՊԻՐ ՆՈՒԹԳԸ.—Ախիրէն Մ. ՍԻՍԻԼ Բօտ՝ Պուլուվայօ չէհրինտէ պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր։

Մուսմանլէյի՝ Թրանսվալ մուհարէպէսինէ իչթիրաքընտան սոլայը Բօտէզիա զըթաը էհալիսինի թէպրիք ետուպ, Աֆրիգայի ճէնուսպիտ սիւվարի ասաքիրինին միգդիէվանաթընտան պահա իթիքտէն սօնրա, Զարթբրտ Գումբանի էրաղիսինին իսթիգպալընա տայիր պէր վէճը աթի պէյանաթտա պուլընմըշ տրը։

«Իրազի մէգիւրէ՝ Աֆրիգայի ճէնուպի հիւքիւմաթընտան պիրինի թէշքիլ իսէճէք տիր։

Զարթբրտ էրաղիսինին շու սօն զէմանդարտա կէչիրտիյի ափաթ վէ միւքիլաթա նիսպէթէլէ, Բօտէզիանընն հաբը հաղբրը ֆէնտա սայլմաղ։»

ՀԻՆ ՎԷԳԱՒՅՑ

Ամերիգա հիւքիւմէթինին Բէքին սէֆիրի Մ. Բագհի հիւքիւմէթը մէթպուտնտա թէլէկրաֆնամէյի աթիյէի չէքմէք տիր։

«Բէքինտէ պուլընան սիճֆէրայը էճնէպիյէ արալարընտա Ինկիլիթէրա վէ Ամերիկա թարաֆընտան վագը օլան թէքալիֆ իւզէրինէ իսթիյնատը էֆքատար հասը օլմըշ տրը։

Թէքալիֆը մէղբիրէ էտատէն սէնէվի պիր թէէսիսաթլա թանվիլաթ իսրաճը գայտէոնտէն իպարէթ տիր։ Ճարօնտա Բէքին սէֆիրի հիւքիւմէթը մէթպուտատնտան 5% ֆայտատէն ազաղը իսթիդրազ իտէմէյէճէյինի սիճֆէրայը էճնէպիյէյէ մէքֆիմ իթմէսի իւզէրինէ՝ Ինթիմալ քի Ճարօնտայա տահա զիյատատ թանվիլաթ իսրատ իսթմէսինէ միսատատ իսիլէճէք տիր։ Զին հիւքիւմէթինին կէօմրիւք իտխալաթ թարիքէյէրինտէ պազը թատիլաթ՝ վէ եանկ Զէ իւլ Բէյ-Հօ նէհրլէրինին թէվսիյի շարթը իւլ սէնիզ կէօմրիւքլերի թարիքէյէրինին 5%է իպալաղընը Ամերիգա հիւքիւմէթինին Բէքին սէֆիրի դաղալ իսէճէք տիր։

ԱԻՍԹՐԻԱ. — «Ֆրէնտէյպլատ» զաղէթասը՝ Իթալիա խարիճիյէ նազարը Մ. Բրինէթթինին նութգընտան պահա իթթիյի սրրատտա տիյօր քի, Մ. Բրինէթթինին իթթիհադը միսէլլէս հագգընտաքի սէօղլէրի ճիտաէն հայիզը էհէմմիյէթ տիր։

Զիւնքի նազարը միսմիլէյէ՝ էվվէլճէ պու իթթիհադա գարշը ֆէվգէլատէ պիր առէմը իթիմտա պէսլէմէքտէ իսի։

Մ. Բրինէթթինին նութգը՝ Առսթրիա-Մաճարիսթան խարիճիյէ նազարընդն նութգընա պաղը նօղթատա հէմէֆքէտար պուլընյօր։

ՍՎԷԶ. — Սթօղհօլմտան իշար օլընաղընա կէօրէ, Սվէզ սէյհանալրընտան Ավէնհէյան՝ Զինտէ Թիպէթտէ քեսային Կօպի սահրասընտա պիլա գալա պիր սէյհանէթ իճրա էյլէմիյնին նիսանը էֆրէնտինին 14 թարիխի իւլ Սվէզ գրաը հաղրեթէրինէ պիր գարթ բօսթալ կէօնտէրմիշ տիր։

ՃՈՒՕՆԵԱ. — Մարէշալ Վալտերզէ հաղիրանդն 14ինէճի կիսնիւ Ճարօնեա իմբէրաթօրը հաղրեթէրի թարաֆընտան խթիդպալ օլընմըշ տրը։

Մամաիլէյ՝ Եօգոհամա Նիգօ չէհիրլէրինի զիհարէթ իսէրէք, Հէրթա զըրնլըսընա բաքիլ օլմագ իւզրէ Գուպատա Ճարօնա կիթմիշ տիր։

Ճարօնտա իմբէրաթօրը հաղրեթէրի՝ Մարէշալ Վալտերսէյնին մանէթինտէ պուլունան էրքանը հարպիյէ զապըթանընա նիշանդար թէվզի իթմիշ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ. ՎԷ ԱԼՄԱՆԵԱ. — «Պէրլինէր Նաբրիխթը» զաղէթասընդն խթինալ էյլէմիի մալիսմաթա կէօրէ, Ալմանեան իմբէրաթօրը հաշմէթտա Վիլհէլմ հաղրեթէրինին եավէրը հարպլարը ճէնէրալ Ֆոն Մօլթքէ՝ «Իմբէրաթօր Ալէքսանդր» նամ խասէ կրընատիյէ ալայը զապթանընտան միսնթէնէպ պիր հէյնէթ իւլ Բէթրէսպուրկա կիսէճէք տիր։

ԱՖՐԻԳԱՆԸՆ ՍՕՄԱԼԻ ՀԷՎԱԼԻՍԻՆՏԷ. — Լօնտրատան 17 հազիրան թարիխիյէ «Տէյլի» զաղէթասընա եաղըլըյօր։

Ալընան սօն հավատիլէրէ կէօրէ, Ինկիլիզ ասքէրի՝ հաղիրանդն պիրինճի կիսնիւ Սօմալիյէ մուվասէլէթ էյլէմշ, վէ 3500 մէվզի զապթ իթմիշ տիր։ Ասաքիրի մէղբիրէ՝ հաղիրանդն իբնինճի կիսնիւ եահիլէ հիւճում իթմէք իւզրէ հարէքէթ իթմիշ վէ Սօմալիսէ 300 ասքէր պրագմըշ տրը։ Պօաղուտան ալընան հավատիլէրէ նազարէն, 500 սիւվարի վէ 1500 բիտէէն մուբէքքէպ Սօմալի ասքիրի իքի տէֆա Ինկիլիզլէրին Սօմալի օրատուկեանընա հիւճում էյլէմիշ իսէ տէ, կէրի բիւակիրթիւմիշ տիր։

Ինկիլիզ ասքիրի՝ Սօմալիլէրէն մուբէքքէպ իքի գուվվէթ ասքէրինին արասընտա պուլընծրընընան, գարպպէն դաթի վէ պէօյիւք պիր մուհարէպէ վուգուբնա ինթիզար օլընյօր։

ԱԼՄԱՆԵԱ. — Պէրլինտէն 18 հազիրան թարիխի իւլ «Թան» զաղէթասընա քէչնտէ գելընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Ալման լիսանը իմլասընն իսլանը իչիւն թէշքիլ օլընան գոնֆէրանս՝ եէվմը մէղբիրտէ տախիլիյէ նէգարէթինտէ իսթիմտ էյլէմիշ տիր։

Մէղբիր գոնֆէրանտա իթթիհատ օլընան մուգարրէրթթ իւզէրինէ՝ Ալման լիսանը իմլասընն թէվհիտի վէ մէքթէպլէրտէ թէտրիս օլունան լիսան իւլ մէմուրլինին վէ զաղէթաճըլարընն վէ Ալման իւտէպասընին իսթիմալ էյլէտիյի լիսան պէյնինտէքի իսթիլաֆաթն պէր թարաֆ իսիլէճէյի մէմուլ տրը։

Աւսթրիա հիւքիւմէթի տախի՝ մէարիֆ նէզարէթի մէմուրլարընտան պիրինի կէօնտէրէրէք իչթիրաք էյլէմիշ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ԹԻՊԷԹ.—«Գօրէսպօնտանս Բօլթիթ» զաղէթասընդն Բէթթերպուրկտան ալտրը մալիսմաթա կէօրէ, բէյնի բուհանի Լամա թարաֆընտան Զար հաղրեթլերի նէգտինէ իգամ օլընմըշ օլան հէյնէթի մուրախասէյի ֆէվգէլատէ՝ գարիպէն Բէթրէսպուրկա միվասրլեթ իսէճէք տիր։

Մալիսմ օլտրզը վէճհէլ, Թիպէթ իւլքասը Ինկիլիթէրա իւլ Բուսիանդն միրազէպէի նուֆուզընա թէլը միատէթ մարուզ օլտուգտան սոնրա, նիհայէթ խթիգպալընը մուհաֆազա իսէպիլմիշ իսի։

Գրիթայի մէղբիրէնին բէսը իտարէսինտէ պուլընան բէյնի բուհանի Լամանդն Թիպէթի Բուսիա հիմայէսի ալթընա վէրմէք էմէլինէ խըմէթ էյլէտիյի՝ էօթէէն պէրու զանն ու իթիգատ օլընմագտա տրը։

Եէկէր ֆիլհագիգա «Գօրէսպօնտանս Բօլթիթգ» մուխպիրինին լիթատէի վէճն իւլ պու եաղընտա Բէթէրսպուրկա պիր իլքինճի հէյնէթ վարլ օլաճագ օլտրսա, չախրթը մէղբիրէնին բէք ասրլսրզ օլմասընը թէզամիւր իսէճէք տիր։

Բուսիանդն Թիպէթ գրթաը իւղէրինտէ թէէսսիսի հիմայէ իթմէսի՝ Ֆրանսանդն Եունանա էհալիթինտէքի մէթալիպմէնը թէրվիճէ խատիմ օլաճագ տրը։

ՍՐԳԻՍԹԱՆ.— Պէլկրատատան վարիտ օլան մալիսմաթա կէօրէ, Սգուբչինա ինթիխապաթը կէչէճէք ադուսթօսը տէօրտինճի վէ մէճլիսի Սհան ինթիխապաթը տախի օն սէքիզինճի կիսնիւ իճրա օլունաճագ տրը։

ԳԱՐԱՏԱՂ ՊԻԼՏՃԷՍԻ.— Գարատաղ անվալը մալիլսկին իսլան իչիւն թէրթիպ օլունան բրօկրամ մուգիճէզասընճա-իւլ ալեֆա օլարգ 1902 սէնէսինէ մանասուս պիր պիւտճէ թանվիմ գէլընմըշ տրը։

Պու պիւտճէյէ, Գարատաղընն վարիտաթը ումումիյէսի 1,200,000 ֆլորին օլմագ իւզրէ կէօսթէրիլմիշ տիր։

ԱԼԲ ՏԱՂԼԱՐՆՏԱ ԹԻՒՆԷԼ.— «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» զաղէթասընդն վէրտիյի մալիսմաթա կէօրէ, Ալբ տաղլարընն ալթընտա իւչ թիւնէլ հաֆրընա միւպաչէրէթ օլունճագ տրը։

Պունդարատան պիրի՝ 8016, իքինճիսի՝ 8470, վէ իւչինճիսի տախի՝ 10,250 մէթրօ թունելնտա պուլընճագ տրը։

Մէղբիր իւչ թիւնէլին ամէլիաթը ինչակեէսի տէօրթ սէնէ զարֆընտա իքմալ իսիլէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօնական ժողովի վերջին նիստին մէջ բոլորովին անգոհացուցիչ նկատուեր են այն բացատրութիւնները, զորս Պալեան իմմանուէլ Վ. տպտիր է՝ ի մասին իր Պրուսայի Հայ-Հռոմէական գանդերու Առաջնորդին ունեցած պարտքերուն, մինչ յիշեալ Առաջնորդը ձեռքին մէջ ունի միշտ պարտատերերու հակը։ Ժողովը այս անգամ առնապետ Տ. Գրիգորիս Սրբ.ի յանձներ է խնդիրը՝ որպէս զի Պալեան Վ.ի հետ առանձինն տեսնուելով՝ հարկ եղածը կարգադրէ վերջնապէս։

—Հանդուցեալ Աշըգեան Սրբազանի քրոջ կողմէ՝ Պարտիրաքարանի դէմ բացուած դատին հետևութեանը մասին, Պարտիրաքարանը «Իթիրաղ» ըրած է՝ զոր Հռոդոսի Ա. դատարանը նկատողութեան պիտի առնէ ի մօտոյ։

—Երուսաղէմատունի վերաշինութիւնը մօտենալու վրայ է։ Ուրախալի է լսել թէ՝ յիշեալ ընդարձակ հաստատութեան նորոգութեան համար բոլոր ներկերուն ծախսերը վճարուած են Կիլլէկեանի Պարիկ էֆէնտիի կողմանէ։

Նոյնպէս, սոյն շինութեան համար Շահպազեան Եղիա էֆէնտի 10,000 ղրուշ նուիրած է, ինչպէս նաև Տէրունական Օնիկ էֆէնտի ալ 1,000 ղրուշ, եւայլ իրեղէններ մատակարար է ձրիաբար։

Ուրիշ մէկ քանի ծանօթ բարեսէրներ ալ ինքնայօժար իրենց պատրաստակամութիւնը յայտներ են մասնակցելու Երուսաղէմատան նորոգութեան ուրիշ ծախսերուն։

—Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդը՝ որոշած է աշակերտաց փոխանակ արձակուրդ տալու այս տարի, Ս. Սահակեան վարժարանի դասատուներուն փոխն ի փոխ հսկողութեանը ներքև պտոյտներ կատարել տալ, կէս օրէն վերջը։ Իսկ մինչև կէս օր՝ սերտողութիւն, երգեցողութիւն և այլ մարմնամարզական աշխատութիւններ պիտի կատարեն։ Թաղ. Խորհրդոյ տեսնպետ Է.Գէնտիի առաջարկութեամբ որոշուած է՝ Ս. Սահակեանի աշակերտաց դիրքին արհեստներէ մի քանին սորվեցնել տալ։ Այժմ նոր շրջանին պիտի սկսին՝ կաղմարարութիւն, լուսանկարչութիւն, կողովաշինութիւն, ատառահիւսութիւն սովրեցնել։ Օգտակար և օրհնակալի ընթացք։ Եթանի թէ ուրիշ դպրոցներ ալ սոնց օրինակին հետևին, փոխանակ մնամէջ ուսթիւններով տղոց միտքը խճողելու(*)։

Գալով Ս. Նշանեան տանուհեաց համար՝ խոնարհութիւն, արդուկիլ, պարեսալ, կամ աղջկանց յատուկ առողջապահական մարմնամարզ՝ առանց գործիքի։

—Մանօթ բանաստեղծ Յարութիւն Էֆէնտի Մրմրեան՝ որ Գաղանճեան Յովհաննէս և Խաչկոնց Դաւիթ էֆէնտիներու հետ, աշխատակցութեան բաժին մը ունի յառաջիկայ տարուց Ընդարձակ Օրացոյցին մէջ, կը լսենք թէ՝ Ամիրայեց մի հատուած պատմութիւնը պատրաստած և տրատարակութեան յանձնած է։

Նմանօրինակ Ամիրայական պատմութիւններ ուրիշներ ալ պատրաստած ունին։ Թողնենք Աշնանան Պօղոս Ամիրային գրածը, Պալեանեանքրուն քով գտնուածը, և Դալաթիոյ մատենադարանին մէջ եղած ձեռագիրը։ Իսկ՝ թէ Իզմիրեանց մրցանակի Նեայան Յանձնաժողովը մրցման դնէր բոլոր այդ կարգի երկասիրութիւնները, որոնք թերևս իրար ամբողջանին, կամ գրականութեան այդ սեռը աւելի կատարելագործելու խթան մը ըլլան։

—Պանորամա-Պալըքէսէրի Առաջնորդ Տ. Թաքուլ Վ.Պալիս հասած է իր պաշտօնին վերաբերեալ քանի մը գործերու կարգադրութեանը համար։

—Պանորամա-Պալըքէսէրի Առաջնորդութեան մէջ քահանայական ձեռնադրութեանց պէտքն զգալի եղած է ժամանակէ մը ի վեր։ Մանաւանդ պէս էյնինի, Դասապա, և ուրիշ գիւղի մը համար ընծայացուներ պատրաստուած են, որոնց ձեռնադրութեան համար՝ յատկապէս հրաւիրուած է նոյն վիճակի նախկին ծերունազարդ առաջնորդ Սարգիսեան Տ. Տիմոթէոս եպիսկոպոսը, որ պատրաստուած է յառաջիկայ չորեքշաբթի կամ հինգշաբթի օրը մեկնիլ մայրաքաղաքէս։

—Գոհութեամբ կը լսենք թէ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ատենապետ Կիւլպենկեան Պարոնի էֆ. 20 լիրա նուիրած է ի նպաստ Պոլսոյի գերեզմանատան որմնափակութեան։

—Պէօյիւքտէրէնէն կը հաղորդեն թէ՝ բարեպաշտուհի անմատանդ կին մը, իր ունեցած չորս տուն և երեք խանութները (ամենքն ալ մէջ) որոնք տարեկան 234 լիրա հասոյթ կը բերեն, փոխանակ է Ազգ. Հիւանդանոցի վրայ դարձնել, կանկնոլով որ՝ իրեն մինչև ցմահ ամսական որոշեալ գումար մը վճարուի, իր ապրուստը հոգացուելու համար։ Յիշեալ բարեպաշտուհին՝ 60 տարեկան է։

Հոգաբարձութեան կողմանէ՝ յատուկ քննիչ մը պիտի զրկուի ի Պէօյիւքտէրէ, ուսումնասիրելու և տեղեկագրելու համար այդ կալուածները։

—Մեր ընթերցողներէն ոմանք կը հարցնեն թէ, Ալէմտաղլի մէջ կինոյաս դասրութեան եկող վարդապետ՝ արդեօք Իսկիւսար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն քարոզիչ Դանիէլեան Տ. Ներսէս վարդապետն է, որուն համար նախապէս գրած էինք թէ՝ Ալէմտաղի պիտի երթայ օգտակարութեան համար։

Կը պատասխանենք՝ Դանիէլեան Ներսէս վարդապետը չէ մեր ակնարկած անձը, որ արդէն վկրջերս Իսկիւսար Թօփհանէլի Օղլուի կողմը տունի մը մէջ հիւանդ պառկած կը դտնուուի։

—Մանկավարժական դասախօսութեանց Ե. նիստին, որ տեղի ունեցաւ երէկ, խօսեցան նախ՝ Իշխանեան էֆ. Մուրատեան՝ Բնական պատմութեան վրայ, յետոյ Պերպէրեան էֆ.՝ կարճ յառաջաբանէ մը ետքը,— որով այս դասախօսութեանց անհրաժեշտ օգտակարութիւնը կը պնդէր տակաւին,— խօսեցաւ Երեւակայութեան՝ և անոր զարգացման միջոցներուն վրայ։

—Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Ազն. Միքայէլ էֆ. Յակոբեանի և Ազն. Տիկին Մ. Յակոբեանի ամուսնութեան 25րդ տարեդարձին առթիւ փոխան ծաղկեփունջի Մեծ. Վառաշապուհ էֆ. Մանուկեան, երկու օսմ. ոսկի, և հանգուցեալ Տիկին Աղաւնի Ե. Պէյլրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ ալ փոխան ծաղկեպսակի Ազն. Տէր և Տիկին Եսայի Փափազեան մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Ազգ. Հիւանդանոցի։

(*) Ասիկայ կիրակնօրեայ դասախօսութեանց անմնաէր ուսուցիչ և հանակրելի հայկարան Յ. Գուրգէն էֆ.ի դասերու համար չէ(*)։

—Երէկ, Ռոպէրթ Գոլէճի մատրան մէջ, Տոքթ. Ուոչպրրն ընթացաւարտէից քարոզը խօսած և ընթացաւարտները՝ կեանքի պայքարին պատրաստուելու համար հարկ եղած կրօնական սիզուտնքներու մշակութեան հետամտելու յորդորած է։

—Դանտիլլէն հետեւեալը կը գրէն մեզ.

«Ինչպէս որ կը յիշեն Ազնիւ ընթերցողք, մայիս 27ի կիրակի օր (Յիշատակ Եղիայ մարգարէին), Թաղիս Ս. Եկեղեցւոյն մէջ Պատարագ չի մատուցուեցաւ, և այս պատճառաւ թէ կրկնօրհնութիւնի և թէ դերիչ տեղական թերթի մը մէջ զանազան մեկնութիւններ տրուեցան։

Թէ՝ ինչ պատճառաւ Պատարագ չեղաւ, պիտի բացատրենք այժմ, ըստ կարի, ամիսի և իր պարզ վիճակին մէջ։

Անցեալ նոյեմբեր ամսէն ի վեր էր որ Պատրիարքարանի և Թաղ. Խորհրդոյս միջև եղած կարգադրութեան մը համաձայն, տեղւոյս ժողովրդեան Հոգեւոր պէտքերը կը մատակարարուին՝ Դալաթիայէ և Իսկիւսարէ շաբաթական շրջանով այցելու եկող քահանայից միջոցաւ։

Ուստի, ըստ սովորականին, Փոխանորդարանէն՝ Դալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Սեպուհէյ Տ. Հօր կը գրուի որպէս զի նոյն կիրակին համար քահանայ մը ղրկուի տեղս։

Այդ, Պրայչեան քահանան՝ իր դասակիցներէն ծածկելով պաշտօնական այդ նամակը, բան մը չյայտներ իրենց այդ առթիւ, որով «անցուդարձէն» բնա՛ւ տեղեկութիւն մը չունենալով, միամտաբար իրենց գործին կը նային, և այսպէսով տեղւոյս ժողովուրդը կը զրկուի՝ այդ չարթուան «Լոյս զուարթ»էն և Ս. Պատարագէն. ի նմանս՝ նոյն քահանայէն...։

Թէ՝ ինչո՞ւ համար այս խաղը...։— Եւ ոմանք հետեւ. յիշեալ քահանան՝ փոխանակ 25 զրշ.ի 50 զրշ. չալթամական «Փոտուց»ը կը պահանջէր խորհուրդէն, որ եկեղեցւոյս ունեցած նիւթական խիստ անձուկ վիճակը մէջ բերելով մերժած էր ունենալ չաստերուն ծանօթ եղող մեր «Տէր-Պապան» այս բանին վրայ բաւական մտածելէ ետքոյն խաղը խաղալ նախամեծար համարեր է։

Ժողովուրդին բարեպաշտական զգայմանց հետ կատակ ընել..., Աստուծոյ տաճարը լուծելել՝ մամոնայի սիրոյն սակարկութիւն մը չյաջողելուն համար և դեր խաղալ՝ նոյն իսկ, իր Հոգեւոր իշխանութեան դէմ, բաւական ուշագրաւ պարագաներ են անշուշտ՝ որոյ համար տեսնենք Պատրիարքարանը ինչ տնօրինութիւն պիտի ընէ...։

Կ'ըսեն թէ, եթէ «ապաշխարանք»։—վարժուած է անոր, եթէ «փիլոնազրկութիւն», այդ ալ լաւ ուսումնասիրած է...։ Եւ շատ զարմանալի կը թուի մեզ սա պարագան մատնանդ թէ, Աւագերէցութեան տիրոջը իր ոճ էշնեղութեանը համար տրուած է արդիօք...։ ԹԱՂԵՑԻ ՄԸ

—Իսկիւսարէն կը գրեն.

Բաւական ժամանակէ ի վեր տեղական թերթերու մէջ կը ծեծուէր տաճարի խնդիրը, և ընթերցող հասարակութիւնը, ինչպէս նաև եկամ մը փորձուելնանք հաւատալ թէ՝ հինին տեղ տաճարը քնդունելով, աւելի ներդաշնակ երդեցողութեամբ մը բարեպաշտ ժողովուրդեան ջերմեռանդութիւնը պիտի արծարծէր. բայց տխուր իրականութիւնը հակառակը հաստատեց։

Անցեալ կիրակի Ս. Պարիրաք Հայրը կը պատարագեր Դուզկոնճանուքի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ։ Հոն «քառաձայն»ը վայելելու բաղդը՝) ունեցանք։ Շիտակը՝ Սեկեղեցիներն խանգելով, եթէ «քառաձայն»ը ըստ ամենայն օրուան երգուածն է, չատ տխուր գաղափար մը կազմել տուաւ մեզի ան։ Էջմիածնայն Ս.ը՝ բոլորովին այլափոխուած, անհամ կաղմներ աւելցած. զիրար չիրտնող ձայներով ներդաշնակուած (.) բարեմտական խառնակ տպաւորութիւն մը ներգործեց ունկնդիր ժողովրդեան վրայ։ Դժգոհութիւնը այնչափ որոշ ու յայտնի էր ամենուն վրայ որ նոյն իսկ պատարագիչ Սրբազանը չի կրցաւ ծածկել իր տպաւորութիւնը և «քառաձայն»ը մերկեց «խառնաձայն» մակդիրով։ ԻՍԿԻԻՍՏԱՐՑԻ ՄԸ

ՀԱՅ-ՀՌՈՎՄԷԱԿԱՆԱՑ ԼՈՒՐԵՐ

Տրապիզոնի Հայ-Հռովմէականները իրենց համար նոր առաջնորդ մը ընտրած են յանձին Տ. Մանկան Ծ. Վ. Արիկեանի, որ Պոլսէն պաշտօնով ղրկուած էր։

Հանդուցեալ Առաջնորդ՝ Տ. Պողոս եպիսկ. Մարմարեան, որ 30 տարիներու չափ Տրապիզոնի և Սամսոյ Հայ-Հռովմէականաց առաջնորդութիւնն ընելով հանդերձ, չի կրցաւ լրիւ գոհացնել այդ գժուարանամ Տրապիզոնցիները, չենք գիտեր թէ, յիշեալ Աբիկեան վարդապետը պիտի կրնայ յաջողիլ այս անգամ։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Վէզայիֆի մեմուրիէթլէրինի հիւսնիւ իւքիատա մուշահիտ օլան մէսայիլ մէմուռէէլէրի ճիւէթիլէ մէքթուպիւ տասխիլիյէ գալէմի խուլէֆասընտան իզդ. Սալահէտտին պէյէ Սանիյէ Սընընքը Սանիսի Թէվֆիկ պուրուլմուշ ըր։

ՆԻՇԱՆ

Խայրխանանը Սալթանաթը Սէնիյէտէն օլմարարընտան Նաշի Անատօլը Տէմիրեօլը սահիպի Իմթիյազընան չէրիքի Գարիթէն Ֆրանսիզ Սավիյէ Իքինճի ռիւթպէտէն Մէճիտի՝ վէ Ալքինճի ռիւթպէտէն Ամասեա գօնսոլոս վէքիլի Մ. Հոլձէրէ Տէօրուելանի ռիւթպէտէն Օսմանի՝ վէ «Տէպա» կազէթաը մուհարրիրլէրինտէն Մ. Կասդեան Պահնէ Տէօրտիւնճի ռիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիւանլարը իհսան պուրուլմուշ ըր։

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

ՐՈՒՄ Բաթրիզը ճէմիտի պու կիւն մապէյնի Հիմայուն ճէնտարմը միւլիքսնէնէյէ պիլ ադիմէ հուզուրը Շանանէյէ գծուրէ պուրուլմազ ըր։

ԻԶՄԻՐՏԷ իբի միլանը բէյնի օլարադ 10,000,000 ֆրանգ սէրմայէ իլէ Տօգ վէ Անթրբրօլար Թէէսիա իմթէք իւզրէ պիր շիրքէթին Թէշքիլ իտէճէյի Իզմիր Թիւճարանը մէյանընա սեօյլէնմէքտէ պուլունուրյօր։ Իշպու շիրքէթէ իշլիթիրաք իտէճէք զէվաթ եէրլի մուԹէպէլրանը Թիւճարան իպարէթի պուլունմագտա իմմ։

ԱՍԱՔԻՐ վէ զաղմանը ասքէրլէրէ սիվիլ ելբիսէ կէմիմէլէրի էմր ու թէնզիմ օլունմը ըր։

ՏԷՎԼԷԹԻ ԱԼԻՅԻ վէ Ռուսիա պէյնինտէ ադամ օլունմասը Թիճարէթմանէյի գօմիսիոնը Խարքովի նէզարէթինտէ ադաբ իմթիյա իմմ։

ԻԶՄԻՐԴԱՍՊԱ վէ Թէմասի չիրքէթի 1894 սէնէսի 4% ֆայիզի 25 վէ 50լիգ գուբոնլարը պիրէչարմը։ Պիր նումէրօսան 37,500է գատար օլան միւխթէլիֆ գէմիէթիմիզլար ենէի թաշվիլարար իլէ Թէտրիճէն աճայտարիլէճէք ըր։

ՏՕԼՈՒ ԽԱՍԱՐԹԸ.— Կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Էսկիսէնին պազը ճիվարը իլէ Խարապլար, Տիրէթօգա, Ճիսրի Մուսթաֆա Բաշա. Զորլը, Տարբասէրէ վէ սայիր գազալարա կազմուրլա գարբըզդէ վէ ճէվիզ պէրիւբ միւկիւնատ տօլու միւչէրէք խասարաթը մուհիմմէյի մաճլով օլմը ըր։

Զէրքէս միւսէլլէմ գարիյէսինին մէզրուանը (ցանք) օէօրթատ իւչ նիսպէթինտէ մաչվ օլմը վէ Զորլրատա 300 տէն զիւսատ ճամ գբրբրմը պիրգ գաչ եէրատ էնէլազ ալթընտա ինսան գալարագ մէճրան օլարը կիսի չօղ եէրէրէ տէ կըլարբրմ սիւչմիշ սիւր։ Խաճ սարաթին մզգատը հէնուզ մալիմ տէյիլ սիւր։

—Ճիսրի Էրկէմէ նէֆրինին Գիլգամէնտան (յորդամ) դաչի Թրէն կօլարը պզուլմաշ օլմագլէ, սաալ կիւնտի Բարիզ Թրէնի իլէ Շարդ գաթարը էրթէսի կիւնէ գատար Թէվգրգիա մէճմուր օլմը ըր։

ՊՕՄՆԱ մուհամիրլէրինին իսքանը իչիւն Զիր գաղտընտա 300 վէ ֆանաւը միւխթէլիֆէթէ 750 խանէնին ինչասընա մուպաչէրէթ օլունմը օլարը՝ էնգարէէ վագը Սարը քէօյ գազասընտան իշար ցիւնրյօր։

ԽԸՏԻԼԻՅԻ գումանեասընին էսիօթ վարօրը Զօնկուլտագան 4500 թօնօ քէօմիւր ալարադ Մըսրրա միւ-

Թէվէճճիհէն հարքէթ իմմիշ սիր։

ՃԷԶԱՅԻՐԻ Պահրը Սէգիտա վիլայէթի վալիսի Ասիտին բաշա հաղրէթլէրի տէվրէ չզգմը ըր։

—Եանեա վիլաեթինէ տասխի 20-25 կիւն տիւր միւթէմատիէն եաղմուր վէ տօլու եաղմը ըր։ Կէչէն հաֆթա Եանեայա պիր սաաթլըգ պիր քէօյատ, ադամ պիր ֆուրթունայը մութէագիլ գարիեէ քիլիսէսինին Զան գուլէսինէ եըլարբրմ տիւշէրէք իբի քիշիեի Թէլէֆ իմմիշ սիր։

—Իզմիտատ ճէյիսի գարիեէսինտէն պիր գաչ կիւն եվվէլ օխլամուր թօքլամագ իւզրէ տաղա կիսէն իւչ քիշիեէ եըլարբրմ իսապէթ իտէրէք իբիսինին սեաղլարը եանմը վէ իւչիւնճիսիւ տասխ ՀԷՖԱՖ իմմիշ սիր։

ԿԷՉԵՆԼԷՐՏԷ Եունան հուտուսընտան կէլէն ամէլէէրատ Կրա Թիֆէնքէրի պուլընմագլէ զապթ իտիլմիշ սիր։

ԻԶՄԻՐ կէօմրիւքլէրինատ թանգրադաթ իճրա իքմէքատ օլան Նուրի պէյ՝ պազը Թէֆթէրլէրին Թէտղըգնա լիւզում կէօր միւշ սիր։

ԳԻԼԻՄԷՐԻՃԷՎալիսինատ(Սէլանիք) արթըզ քիւլիւգիվի վէ քիւմէ հալիտատ չէքիրկէ գալմասրդը իչիւն Զրսաթ նէզարէթինատէն իրսալ օլունան «վիրօս»լարդն Թէֆրիւպէտինէ միւսայիտ մէյտան գալմասը իսէ տէ էլտէ իտիլէն պիր մըգտար չէքիրկէյէ սերքիլմիշ վէ եէնիլիք եէտիրիլմէքտէն սօնրա տիկեզ չէքիրկէյէրին եանընա սալը վէրիտիքլերի զէման տիւշար օլատուգլարը խասթալըգ պիրիպիրինէ սիրաչէթ իտէրէք 2 սաաթ դարթընտա քեամիլէն մանվ ու Թէլէֆ օլատուգլարը կէօրիւմիւշ վէ «վիրօսրն» Թէսիր թէվգէյաէսի անալըմը ըր։

ՄՈՒԴԱՏԻՄԱ էէէմիյէթինդ պիր քէօյ ջրաղ գօղամբրդ սայէսինատ զէնկին պիր գատապայա Թէհավվիլ իմմիշ օլան կէօնիւլիս չէհրինին պու սէնէքի գօղա մանուալը 450,000 գբյէի կէչմիշ սիր։

ՍՂԵՐԴ սանճաղընին մանալը միւխթէլիֆէսի էհալիսինատէն վէ ճէօմաաթը միւխթէլիֆէտէն գատան վէ երքէք 25 քիչի միւսլիման օլմասչար ըր։

ԻՆԳԻԼԻԹԷՐԱՆԸՆ Գոնեա Վիս գօնսօլոսընընն Ինկիլթէրա հիւքիմէթինէէ լազվիսի գարար վէրիլմիշ սիր։

ՊՐԻՆՍԷԼ սէֆարէթի Սէնիյէսի միսթէչարը Սալէքօ Արիսթիտի պէյ վէֆաթ իմմիշ սիր։

ՎԷՖԻՕԱԹ.—Ստանպօլա յունիսին Զինճի կիւնիւնտէն տթգուզունա գատար կէչէն պիր հաֆթա գարթընտա 31 քիչի վէֆաթ իմմիշ սիր։

ՆԱԶԶԻԼԼԻ ԳԱԶԱՍԸ ճիվարընտա Մէնտէրէս նէհրի իւզրէրինէ 12,000 դրշ սարթը իլէ պիր քէօիրիւ ինչա օլունանաճ ըր։

ՀԱՐԼԻԲԻԹԻ ԱՐԶ.—Էվվէլքի կիւն սապահ Պիղտատա օլատուգնա չիտտէթլի հարքէքիի արզ վուգու պուլմը ըր։

ՊՈՒԽԱՐԱ ԷՄԻՐԻԱ.—Մէքթուպուրկ զաղէթալարընտա գգսանագ դընա կէօրէ Պուխարա Էմիրի պու կէնդիրտէ Զար Զօյան հարքէթլէ Գրաս Հավայր վէ Պաքու-Թարիգի իլէ Բիյատիկրբ գէրբըճալարընա կիզէճէք վէ մուավէրլէն Բրիմ նիմ ճէկիրէսինատ սէյահաթ իտէճէք։

ՊԻՐ ԶԻՄԱՆՏԱՆ ՊԷՐԻ կիճէլերի Պէյօղլուսնա սօգագ քէչէլերինատ տուբան պազը դարբլար ֆագր տա սէ-ֆիպէթլերինատէն պաչալէ կէչիպ ատֆէնէ լերին մէրհամէթինի Թարիրք իտէճէք եաչար տէօքերէք սատագա Թալէպլէ էհալիսի պիլար իմմէքատ տիրլեր եանքէսէֆիլքատ տասի մէհարէթի օլան պու գատընլարտան պիրի կէչէն ագչամ պիր էվէ կիրիպ աղլաեաղագ ամբընտան պահս իմմիշ վէ սահիպը խանէնին բրգաթընը ճէլպ իտէրէք բարմաղընտա պուլունան պիր եիւզիյի 30 ղրշա բէչին պրագմը, հալ պու քի եիւզիյին ատի պիր շէյ օլատուգնտան գատընճազդան ալատմը օլատուգը էրթէսի կիւն նէֆիճէյի Թանգիգաթտա անլաչըմը ըր։ (Իքդամ)

ԷՏԻՐՆԷ չէհրինին պիր խարթասընդն Թանդիմինէ ճանիպի վիլայէթէն միւպաչէրէթ օլունմը ըր։ Պու խուսուսը իսթիքամալը (լրում) Իշիկ Աղասի խանը գաղուսընտա օլան պիր վէ պատ Թէչքիլ իտէրէք ճատատէի տարլաչարրմը օլան օն տիւքան պիլ միւպայա եզգարրբրմը վէ չուվէճէվէ ճատատէնին Թէվսիսինէ պաչլանմը ըր, պունլարատ մատա 8-10 տիւքան տատա եզդարրբրմասը իճաղ իմմէքատ պուլունագընտան պունլարդն քիսֆէսինէ 144 պէն զրշ. վէրիլմիշ սիր։

ՍԷԼԱՆԻՔՏԷ չէքիրկէ իմլաքը լիչիւն եզէրճիճէթ զայրէթ իտիլմէքատ սիր իսթիհլաք օլունան չէքիրկէյէր հէնուզ եուսուրթատան չզգմը օլուպ 300 տանէսի պիր տիրհէմ արգէյինէ պուլունագընտան թօփանրլան 25,000 չէքիրկէյինին նէ ադամ խասարաթ էտճէճի Թային օլունմալը ըր։

ՃԷՄԻԹԷԹԻ Թըպպիյէ կէչէն ճումա կիւնիւ իճրիմա էմմիշ սիր։ ադատան պիրի՝ մէճլիսատ, կիւզէլերինին սօլ Թարաֆլարընտա եարա աչըլմը վէ պուրունլարատ իրին կիսի ֆէնա գօղուլու պիր մատատ ագան վէ պաշ ադրըսընա միւպէէլա օլան իքի խասթալը իրայէ էմմիշ սիր։ Պունլարատան պիրինէ ամէլեաթ իճրա իտիլմիշ վէ չիմպի էյիլէշմիշ սիր։ Իրինճիսի ֆէնա հաճատ իսէ տէ, ամէլեաթ նէֆիճէյինատ սօլ Թարաֆընտա պէյիւք պիր պօշըգ գալսրը Թագտիրատ էյիլէշմիշ սիր։

Տիկեր պիր ադա պիր գասընին գարընտան չզգան վէ իչինատ պրուշմը օլան պէշիւք պիր ճինին պուլունան (սաղմ) պիր ուրը կէօսթէրմիշ սիր։ Պու գասընն օթուզ եաշարընտա օլուպ ալթը չօճուղու վար իմմիշ, ուր գարնընտա օն սէնէսէն պէրի գալմը ըր։ Իւչիճիս տէֆա լօնուսալըգընտա վէ պահուսուս կէպէլինին եէտինճի այրնտա չէտտա ադրըլար հիսս իմմիշ, ուսգուզունճու այտա պիր գըզ չօճուղու Թէվէլլիտ իմմիշ իսէ տէ չիշ գարընտա գալմը ըր։ Պու գասընն իչինճիսի վագը հաճիլինատ էքիզ ուզուրաճագ իքէկ եարընդ պիր չօճուբք ուզուրմը վէ տիկերի օն սէնէ բահմին խարիճինատ գալարագ իչպու ուրը Թէչքիքիլ էմմիշ սիր։ Դարիպի շուրասը քի օնուն իւզրինէ գասընն իչ տէֆա տահա չօճուգ կէֆիրմիշ սիր, պու խուսուստա միճաճալէթա վագդի օլմասրդընտան, ուէֆաշը ախերէ պրագըմը ըր, վէ միւթէազրպէն Թավուգ գասրասը տէնիլէն կէօզ խասթալըգընին գարա ճիյեր իլէ Թէտավիսի խուսուսընտա մուսպահէտ ճէրէեան իմմիշ սիր։ Նէֆիճէտէ պու խասթալըգընն խաչանմը գուզու գարա ճիեերի իլէ 2—3 կիլոտտ էյի օլարը գէյան վուրմիշ սիր։

ՊՈՒ ԿԷՁԷՔԻ ԵԱՆԿԸՆ

Տիւն ագշամ սաաթ 11.30 բաասէլերինատ Ֆէրիքէօյատ «եանկը վար» օլարը իլան իտիմիշ իսէ տէ պունը եանկը օլմարդ Ֆրէնկլերին աթէշ կիճէսի օլարը հասէպիլէ՝ Պոմոնթի պիրսանատէի գուրպինատ Ֆրէնվ քիլասընտա եագրլան օթլարրն պէվէլերի խոյի թահգրգաթը խուսուսիյէթիվսէն անլաչըմը ըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՏԻՆՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԼՕՆՏՐԱ 21 յունիս.—Ճէնէրալ Պոթա իլէ մայէթինատ պուլունան պօէր գումանտանլարընն արզը Թէսլիմիյէթ իմմէյէ գարար վէրտիքլերինի «Սըն» կազէթասը եազըհոր իսէտ խանկէրի մէգքիւր մէսէֆաճը Թէէյիա պուլունուհոր։

—Բրէթօրիատան ալընան պիր Թէլէկրաֆնամէտէ Ինկիլիզ ասքերի թարաֆընտան թատագրպ օլունմագտա օլան ճէնէրալ Դրօչինկէրին Թանմը գումանտասընտաքի պօէր միւֆրէզէսի Ինկիլիզերին ելինատէ գուրթարմագտա մուվաֆֆագ օլմուշ ըր։

ՊՈՒԲՐԻԷՇ.— Բարլամէնթօ մանը հալին 27սինատ ֆէվգէլատէ օլարադ ադտը իճթիմա խուէճէք սիր։

ՊՐԻԻԲՍԷԼ.—Գօնկօնդն Պէլճիդայա իլէնադը հաղընտա Թանզիմ օլունան լահնայը Թէագիգա մէմուր գօմիսիօն Թէքլիֆ օլունան մուգավէլէյի գապուլ իմմիշ սիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Միւսթէնիքեաթ նազարը Մ. Զէմպրլէն հէնուզ էսերֆիրաշ իսէտ անվալը սըհրէսի էյիլէնմիշ սիր։

ՊՐԻԻԲՍԷԼ, յունիս 22.—Ճէնէրալ Պոթա իլէ տիկեր իսմէրանդն Թէպլիմ օլուուգլարընա տայիր լիչատ Օլանանն հվվատսի Տօքթ. Լէյտս Թէզվիպ լտիյօր, հաթատ պու հավատսի հազգընտա նէ հարպկիյ վէ նէտէ խարիճիյէ նէզարէթինին պիր կէօնա մալիսմաթլարը եօգ իմմիշ։

ԿՐԱՏՕՊ.—Բէնչէնպիհ կիւնիւ Վոսթրգրլիթ ճիվարընտա վագը օլան մուհարիպտ, Իսկիլիզերէն 10 քիչի Թէլէֆ վէ 4 քիչի մէճրուհ օլմը ըր։ 66 քիչի տաիսի էսիր օլմուշար ըր։ պօէրլէրտէն եալնըզ պիր քիչի Թէլէֆ օլմը ըր։

ԼԱՀԷՑ.— Թէրքի մուխաբէրատ խաչատուրնտա Ֆիլէմինք հիւքիմէթինին Քրիկէրէ իրթայի նէտատէ խանճէյինի պարը կաղէթարար եազրյօր։

ՎԱՇԻՆԳԹՕՆ.—Զինատէ ավատէ իտէն ճէնէրալ Զաֆիմ Ֆիլիպին գումանտանը թային օլունմը ըր։

ԲԱՐԻԶ.— Բէհսի հիւքիմէթ Ֆաս սէֆիրինի մէրասիմի մասասատ իլէ գապուլ իմմիշ վէ մուամիլէյէ պու սըրատա համիլ օլատուղու իմմասթանամէսինի Թագտիմ էյլէմիշ սիր։

ԲԱՐԻԶ.— Բարիզ իլէ պէրլին արասընտա իճրա իտիլէն եարբչատա տէօրթ քիչի եարալամմը ըր։

—Մէճլիսի Այան՝ ճէմիյէթի բուհանիէյէ ամիր լահիմ գանտիդիյէի պիլա Թանիլ դապուլ էյլէմիշ սիր։

ԹԻԼԻՃԱՐԻՅԷ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ԲԻԱՅԱ

ՊՈՒԴՏԱՅԱ.—Պու հաֆթա 111 վագոն պէյազ Անատօլը դարբընդ վէ 3200 քիլէ Սինօպլին եումշաք պուղայի վէ 4500 քիլէ Կէրքա կէլմիշ վէ սաթըլմըշ ըր, Մարսիլիատա պէրսիհանսադա 17 1/2, Նէդալայէֆ 16 1/2 վէ Մարեանօրուլօս 17 ֆր. ըր։

Սէրթ պուղտայ մուվարէսաթ վէ սաթըր օդդաբ 30 1/2—31 1/2 բարատան 9,500 քիլէ օլմը ըր։

ՁԱՎՏԱՐ.— Մէկճուտա պուլունմասրդընտան մուամիլէ օլմամը ըր. ֆիյաթ 20-21 բարա ըր։ Իզմիրատ օգդաբ 38-40 բարատան (մէճիտ 33 ղրշ. ճիդվիս մուամիլէ օլմուշ ըր։

ԱՐԲԱ.—Պու հաֆթա քիլէսի 9 1/2—10 ղրուշտան 8,000 քիլէ բուամէլի վէ Մէրսին արբաբ սաթըլմը ըր։

Իզմիրատ բիացա կէվէնք տիր։

Եէրլի մալլէր քիլէսի 11-13 1/2 ղրշ.ա վէ Ուշադ մալլէրի քիլէսի 11-12 յէ գատար ճիվիս սաթը օլմուշ ըր։

ԱՐՍԼԸՐ.—Բիացա սուրկուն վէ սաթը ազ ըր։ Իզմիրատ 94-96 բարա ըր։ Մարսիլիատա թունա 15 1/4 ֆր.։

ԵՈՒԱՆ.—Պու հաֆթա հիչ սաթը օլմամը ըր։ Իզմիրատ մալ եօգ ըր։ Մարսիլիատա պէյազ Սէլանիկ 15,75 Թէքիրտաղը 16,50 ֆր. ըր։

ՏԱՐԸ.—Պու հաֆթա սաթը օլմամը ըր։ Իզմիրատ սարբնին օդդաբ 23-25 բարա վէ պէյազնին օդդաբ 23-48 բարատան պիր մըգտար սաթը օլմը ըր։

ԳՐԻՇ ՕԲՈՒ.— Պու հաֆթա գէկմանքրէ Թէպլիմ գիմադ իւզրէ 2,500 չուվալ սաթըրը ըր։ Մարսիլիատա Թէքիրտաղը 21 1/2, Իզմիր 36-37 բարա ըր։

ՔԷՖԷՆ ԹՕՀՈՒՄՈՒ.— Պու հաֆթա հիչ սաթը օլմամը ըր։

ՔԷՆԷՎԻՐ.—Սաթը եօգ։ Իզմիրատ օդդաբ 55-72 բարատան ճիվիս մուամիլէ օլմը ըր։

ՍՈՒՍԱՄ.—Պու հաֆթա իչէրիսէթէսիմօլտաղիւզրէ 100000սաթըրմը։ Բիացամը ադամ սաթըրեօգ։ Իզմիրատ գարա մալինին գըյէսի 94-96 բր. ֆիւսվի մուամիլէ միւշահէտէ օլունմը ըր։ Մարսիլիատա ադա պէյազ չարգ մալինին գըյէսի 14.25 վէ խարճը ալէտ 13,50 ֆր։

ԱՆԻՍՈՆ.— Պու հաֆթա սաթը էհէմիյէթսիզ ֆիր։ Սաքըզ մալինին գըյէսի 7-7 1/2 ղրշ. խարյօր։

ՅԱՄՈՒԼԵԱ.—Պու հաֆթա իքի այատան թէպլիմ օլմագ իւզրէ 150 թօնօ սաթըլմըշ ըր։ Մարսիլիատա Ջուանա 27 ֆր։

ՆՕԽՈՒՏ.—Պու հաֆթա գըյէսի 48-50 բարատան 200 չուվալ Պալըքեսրին նօխուտալ սաթըլմըշ ըր։ Իզմիրատ բիացա մէթրուգ վէ ֆիյաթ 60-70 բարա ըր։

ՊԱԳԼԱ.—Պու հաֆթա հիչ սաթը օլմամը ըր։ Իզմիրատ 32 3/4 բարատան, պիր մըգտար մուամիլէ օլմուշ ըր. մէվճուտա 4,000 չուվալ ըր։

ՈՒՆ.—Պու հաֆթա 3000 չուվալ Հօճա պէյ 1900 չուվալ Իքինճի Վարնա, 1700 ֆուվալ Սամսօն էէ 4500 չուվալ Մարսիլիա կէլմիշ վէ սաթըլմըշ ըր։ Հօճա պէյնին ֆիյաթը պիրինճի 98 լիրա 100 մէն։

ԳԱՆԹԱՐԻՑԷ

ՇԷՐԻԲ.—Պու հաֆթա 3,800 չուվալ Թրիէսթէ ֆիյ՝ 84-86, 500 չուվալ թօզ վէ 580 չուվալ Բուգ չէքերկէսիմիշ վէ քեամիլէն սաթըլմըշ ըր։

ԳԱՀԷԼ.—Պու հաֆթա միւվարիսաթ վէ սաթը 450 չուվալ ըր։ ֆիյաթ՝ 5,2-6,40 լիրալ Օսմանի բարատանտ ըր։

ԲԻՐԹՆՃ.—Պու հաֆթա միւվարիսաթ վէ սաթը 1050 ֆուվալ բանիօն վէ 1400 չուվալ Մըսրը վէ 250 չուվալ բիրօն։

ՍԻՊԻՐ ԵԱՂԸ.—Գըյէսի 12 ղրուշտան ազ չօղ մուամիլէ օլմագտա ըր։

ՊԻՊԷՐ.—Պու հաֆթա 9 1/4—10 ղրուշտան 50 չուվալ ֆպիպէր սաթըլմը ըր։

ՄՈՄ.— Պու հաֆթա մուվարիսաթ վէ սաթը մէգուտա ըր։

ԿԱՉ.—Պու հաֆթա Թրանսիթ մուամիլէթը պու վուգթա պուլան գաթը ֆիրեաթը սանտրգրզը 16 1/2 սանտրգլրը 18 1/2 ղրուշ տուր։

ՄԱՏԷՆ

ՏԷՄԻՐ.—Տէմիր վէ էչէք իւղրինտէ պու հաֆթա զարֆընագա մուամիլէթ էհէմմիյէթսիզ սիր։

ԳԱԼԱՑ.—Մալ կէլմիշ, սաթը էհէմմիյէթսիզ։ Ֆիյաթ 960 ղրուշ։

ԹԻՆԷՔԻ, ՊԱԳԸՐ.—Պու հաֆթա մուամիլէ էհէմմիյէթսիզ սիր։ Շիլի պագըրը Լօնտրատա 69,2—10,15լիրա խարյոր։

ՋԻՆԳՕ.— Սաթը եօգ, իքինճի մարգա Լօնտրատա 17,8, 9 ֆիյաթրնատա սըր։

ԻՍՊԻՐԹՕ.—Պու հաֆթա 40 1/2—50 գբյէսի պիր լիրա օլարագ 226 վարիլ միւխթէլիֆ խպերթօ սաթըլմը ըր։

ՄԱՏԷՆ ԲԷՕՄԻՐԻՒ.—Եէրլի քէօմիւրն մէկճուտը արթմը ըր։ (Կէչէն հաֆթաքի մինկալ իւզրէ բիացա անլաչըմամը ըր։ Նունանթան իչիւն քիլալի եէրլի քէօմիւրիւ սաթըլմըշ ըր։

Ֆիյաթլար

ԳԱՐՏԻՃ	1 թօնօ		28—29 Շիլին
ՆԻԻԳԱԼ	»	»	21—22 »
ՁՕՆԿՈՒԼՏԱԳ	-1- թօնօ		16—16,6»
ՁԱՄԼԸ	»	»	18,91»
ԳՕՁԼՈՒ	»	»	15—15,6»

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ

Բիացա ճիվալի իշթիպէնը ըր։

ԻԲԼԻԳ.—Մուամիլաթ մանտուա։

ՏՐԻԼՊՆՏ.—Իչէր ճիվալի էհէմմիյէթլի։

ՊԻՋ.—Մուամիլաթ օլատուգնա իշթանը։

ՊԱՍՍՄ.—Սաթը եօգ կիսի տիր։ (Թիճարէթի օտաստ կաղէթարընա պագրէրրա պիր մարանանգիգիֆթա-լար վէ այլարլա սաթը օլմազ։ Անէպա տուրզ վը ըր։)

ԱՄԷՐԻԿԱՆ.—Լիպերատ 4 3/4—4 7/8 ղրշ.

» իքինճի » 3 5/8—4 1/8 »

ԻՄՐԱՃԱԹ ԷՄԹԱԶԱՐ

ԹԻՖԹԻՔ.—Պու հաֆթա գբյէսի 16-19 3/4 ղրշ.ատան 850 պալա միւխթէլիֆ մալ սաթըլմը ըր։ Ֆիյաթ Թիֆթիք արանանգատ իսէ տէ էնկին մալլէրէ պագան եօգ ըր։

ՖԻՑՍԹԼԱՐ.—Պէյ Բազար 21—21 1/2 Գարահիսար, Էսկի չէհիր, Միհալիճ, Բէօթանա, 21—21 1/2, Եօղուրտ Էնգարէ, Մաաէն, 19 1/2—20 Գըրլէհիր, Ագչէհիր Գոնեա վէ Նէյսէ 14—14 1/2։

ԵՈՒՆ.—Մուամիլէ օլմամը ըր։ Գբբրատա անատօլու օդդաբը 3 3/4—3 7/8 բատմէլի 5—5 1/4։ Մարսիլիատա Պ. Ս. մարգա էնգարէ 0,80 վէ Պ. մարգա Թէմիզ Հէյէզ էսմէր Պաղատատ 0,50, պէյազ Մասուլ 1,25 ֆր. ըր։

ԲԱՄԲԻԿ.—Բիացա Ուրղրան ֆիյաթատա ֆարգ եօգ։ Իզմիրատ բիացա թութ-ղան ըր։ Ալա սատանճա 275-280 պիրինճի 267 1/2-270. Մէրքէնթաչէ 250-255։ Ապի 218 1/2։ Ապաչա էնկին օդդաբը 4 3/4 ղրշ. ըր։

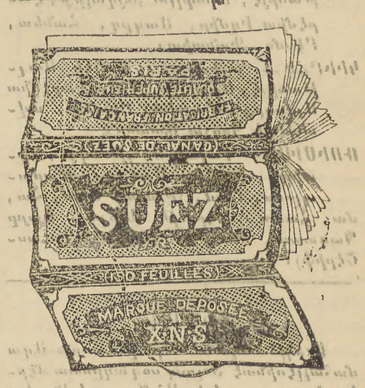

Էն ալա վէ նէֆիս իրէքտէն մամուլ ՊԱՖՐԱ վէ ՍՈՒՎԻՅ՝ քեամբրալարը եալընը պիրարա մէրգեալարընը մէմնուն էտպիլիր։ Պու քեամբրալարն ֆէվքէլատէ միւէսսիրիյէթի մուգավիմլերինին արթմասընա սէպէպ օլմը օլորընտան, գարագլարը սէրուսինտէքի ֆէֆէր մէրրինտէ վէ ալամէթի ֆարբգայը սայիրէյէ սիգգարի չընտասը թավսիյէ ընը։

մէյի իսթայը անլաթաը, էմմա իշ իշատէն կէչմիշ։ պաչընա սրճագ սու սէօքիւլան, ֆագաթ մէսէլէնին թամիր գաղալ իսէճէք պիր նօղթասը գալմասը քի։

Տէրրի էֆ. պիր թէֆֆէքիւրի ամիգ իլէ պիր գաչ սէֆա սագալընը ավանճնա ալարգատան սնտրա պիրտաերի իլէ ատատասընա խրթապէն։

—Սիզ պու կիճէ օտանրգատան սիչարը չըգմասրդընդը իստատա խոյօրսընդ։ Շիմի պիրլիքտէ իչ քիչի կէզմէյէ չըգմը օլատուգընը պէօյլէյօր։ հանկըը տօղրու։

Պու սէօղ սէօյլէնիր սէօյլէնմէդ Ամուճա Տամատան եիւզինէ, նատատա ատանանդն եիւզինէ պագընարագ իքիսէֆատ պիրպիրինատէն ճէվատ պէքլէյօրլար իսի։ հեր իքիսի տէ պէօյլէ չապուճագ պիր հատան աթմատա մինգ թէտիր օլատայօրլար իսի։

(Տեվամ)

—Նիչիւն գրզարբյյօրսընդը, ճէվատ վէրինդ, ատի, իքիսի ճիւլի թիթիրէք պիր սէտա իլէ, եվվէլքի իֆատէլերինի թէքրար իսէրէք։

—Պու գասընն պիղէ իֆթիրա խոյօր, օտամբզատան պիր եէրէ այրըմատրգ, տէտի Տէրրի էֆէնտի էտայա իրիթատէն։

—Շիմատի կիտուպ Շէմիյի կէթիրէճէյիմ, ֆագաթ չօճուղընն հանընատա էտէպէ մուղայիր պիր քէլիմէ աղզընատան գաչրրբրատան, սէնի բէնչէրէտէն աչաղը աթարրմ, տէտիքտէն սօնրա, կէօզլէրինին էօնիւնէ պագարագ հավաչ հավաչ գաբուտատն տիշարը չբգաբ կիճիտի չօճուղը կէթիրտի։ գօրգուտատն Շէմինին կէօզլէրի եէլ տէյիմինի կիսի ֆբրբլ ֆբրբլ տէօնիւհօր իտի, հիստէթլէ օղլուտնն եիւզինէ պագարագ։

—Հէմ Ամուճա պէյին հէմ տէ էնիչէ պէյին տօտ տօղրու սէօյլէտիլէր, սէն աղզընատան պիր քէլիմէ պիլէ գաչրրբը իսէն, սօնրա պաչընա կէլէճէյինի մէսէլէնին տիչինն, պու կէճէ իչինիղտէ օտանրգատա եօգ իմմնիզատա սէօյլէպ պագալըմ։ Նալատ գապուլ իմմամ։

Զէվալը Շէմի զէհնինատ քիմ պիլիր նէ գատար ֆալագա ամբլարը օյանսրան օ սէրթ նազարրն ալթընտա էրիյէճէք կիսի պիր հալէ կէլուպ պու տէհլիքէլի սիսալա գարբը վէրիլէճէք ճէվապը հէման հէրագագ թային իսէմէրէք էթրաֆընտա պուլունանլարա պիրէր նազարը թէրէտտիտա կէզտիրտի, Ամուճա պէյ իլէ Սատրիյի ֆէվգէլատէ պիր չարբընտը ալար. չինքի քէնտիլէրինին էտայա գարը օլամագ զալէպ վէ կա մաղլուպիյէթլերին Շէմինին ազզընատան չբդաճագ պիր ճիմլէյէ, իհթիմալ քի անճագ պիր քէլիմէյէ միւհթաճ գալմըշ իսի, արթըգ չօճուղա իչարէթ իմմէք վագթը կէչմիշ իսի, ինթիմալի եօգ իսի։

Տէրրի էֆէնտինին նազարը՝ իչինին տէ կէօզ պէպէքլերի իւզրինատ սէյր իտուպ տուրույօր իսի. պու սէօքիւթ Տէրրի էֆէնտինին չիւպէհ իլէ պէրապէր հիտատէթինի արթբարընընտան

—Նիչիւն ճէվապ վէրմէյօրսընդ, սէնին գաղանթրին Ամուճա վէ էնիչթէ, պէյլերտէն տատա պէօյլիւ մի քի օնլար սէօյլէպիլերի հալատ սէն սիսքիւթ իսիյօրսուն. պու կիճէ նէրէտատ իսինիզ։

—Պաղէտատ... կէզմէյէ չբգաբդ...

—Գաչ քիչի իսինիզ։

—Իչ...

—Բիմ քիմ։

—Ամուճա պէյիմ... էնիչթէ պէյիմ... պէնատէնիզ...

Էտանրն եիւզինատ թօճաֆ պիր թէպէսիմ բէյտա օլաս. ամը պիր սէտայը խոթինդա իլէ։

—Դարիպ գուշուն եուվարընը Սալան եարար, պէնիմ կիսի պիր գատընա իքթիրա իմմէյի պէյլեր գօլամ զանն իմտիլեր. շիմի բիրինճին թաչընը այրդալանընը պագալըմ...

—Էտանրն պու ուէօղիս Շէմիյէ իմ-

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ ԹԷՖՐԻԳԱՍԸ (32)

ՄԻԻՐԷՊՊԻՅԷ

9

—Ցիտուս Բրիտտաս պանա ամ էթ էրիսոյր. օ գատընն նանա օլան հէգգեաբէթինի պէն ամվ ամթիմ,միւբվէթ, մէրնամէթ, վէ ինանիյէթինիվի կէօսթէրմէք իչիւն պիվ տէ ամ իսիսնիվ էքսէլանս... սիրպէն խթիրհամրմ պու սը։ Պէօյլէ ինանալարա տաչիմա ամբրմալը տէտի։

Ամուճա պէյ իլէ Սատրի Միւբէպպիյէնին կէօսթէրտիյի չու ճիտտի ալիճէնապլըընտան բէք միւթէէսսիր օլտուլար։ Իքիսինին տէ կէօզլերի սուլանը, տէրին պիր սիւբիւթլէ էօնլէրինէ պագբեօրլար իսի, է տա օտատա պուլունան էչխասընն եիւզլերինէ այրը

մէսէլէնին տիչինն, պու կէճէ իչինիղտէ օտանրգատա եօգ իմմնիզատա սէօյլէպ պագալըմ։ Նալատ գապուլ իմմամ։

Զէվալը Շէմի զէհնինատ քիմ պիլիր նէ գատար ֆալագա ամբլարը օյանսրան օ սէրթ նազարրն ալթընտա էրիյէճէք կիսի պիր հալէ կէլուպ պու տէհլիքէլի սիսալա գարբը վէրիլէճէք ճէվապը հէման հէրագագ թային իսէմէրէք էթրաֆընտա պուլունանլարա պիրէր նազարը թէրէտտիտա կէզտիրտի, Ամուճա պէյ իլէ Սատրիյի ֆէվգէլատէ պիր չարբընտը ալար. չինքի քէնտիլէրինին էտայա գարը օլամագ զալէպ վէ կա մաղլուպիյէթլերին Շէմինին ազզընատան չբդաճագ պիր ճիմլէյէ, իհթիմալ քի անճագ պիր քէլիմէյէ միւհթաճ գալմըշ իսի, արթըգ չօճուղա իչարէթ իմմէք վագթը կէչմիշ իսի, ինթիմալի եօգ իսի։

Տէրրի էֆէնտինին նազարը՝ իչինին տէ կէօզ պէպէքլերի իւզրինատ

սէյր իտուպ տուրույօր իսի. պու սէօքիւթ Տէրրի էֆէնտինին չիւպէհ իլէ պէրապէր հիտատէթինի արթբարընընտան

—Նիչիւն ճէվապ վէրմէյօրսընդ, սէնին գաղանթրին Ամուճա վէ էնիչթէ, պէյլերտէն տատա պէօյլիւ մի քի օնլար սէօյլէպիլերի հալատ սէն սիսքիւթ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմախլէյէ՝ օն պիր սէնէ մուգատաէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէանէն պա չահատէքնամէ, խուրուֆ իթմիշ, վէ զայրէթ ու իսթիգամէթիյէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, երպապը նամաւս վէ լիյազաթան վէ պիրինճի սընրի սաւա վէքիլէրինտէն մաարուֆ պիր զաթ սրը։

Քէնտիլէրի՝ հէր նէվ Շէրի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավլաբընը տէրքօճառ իտէր։

Պիր մէպլաղը մալիւմ մուգապիլինտէ ալթը այլըգ վէ սէնէլիք ապօնէ գայտ վէ գապուլ իյլէր։

Տավլաբը հագգընտա մալիւմոթ ալմագ իսթէեէյէրէ մէճճանէն պէյանը բէյ վէ իթայը մալիւմաթտան գաչընմագ։ Էքսէր տավլաբտան բէչին իւճրէթ ալմաբդը կիպի, բէք չօգալրընտա սուլէյն թէավիյէտէ գուսուր էյլէմէդ։ Մապահլարը սաաթ 2—6էա վէ ագշամլարը տաիւ 9—11է գատար հազրխանէսինտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատէսինտէ Մուսուլխանընտա 6 վէ 7 նումէրօլը օտալար սրը։

ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ ԿԻՒՆԲԻ

Պու կիւն լիմանըմըզտան հարաքէթ իսէճէք վաբօրլար իլէ սէվգ օլընճագ բօսթալար։

ՐՕՄԱՆԻԱ. — Քէսթէնէճ (Ռօմանիա) Իթալիա վէ Ֆրանսասան մասա Էվրօբա։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ. — Շիլէ, Բէքկէն, Էրէյլի, Պանրը սիեհան, Գօզլու, Զանկուլտագ, Պարթըն, Զաֆրանպալու)։

ՄԱՐՄԱՐԱ. — Թէքֆոր տաղը, Էրտէք, Միւրեթթէ, Մարմարա, Կանօս, Խուրէ, Փաչա լիմանը, Էկինլիք։

» Բրամա, Պանտրմա (Պալը քէսէր, Միհալիճ, Քիրմասթի)։

ՃՈՆ ՄԱԿՏՈՎԱԼ. — Գալէի Սուլթանիյէ, Բրէվէզէ, Սարանտոզ, (Եանեա, Էրկէրի, Ֆիլյաթ) Հանեա, Ռէսմօ, Գանտիա։

ՆԷՄՉԷ. — Ինէպօլու (Դարդանէլլէ) Ճամանտրա (Թոգատ, Ամասիա, Սըվաս, Մէրզիֆոն, Զորում, Զիլէ) Կիրէսոն (Գարա հիսարը չարշի) Տրապզոն (Կիւմիշ խանէ, Արապկիր, Էկին, Էրզինճան, Բէյմա, Պայբուրտ, Էրզրում, Վան, Մուշ, Պիթլիս, Սըղերտ) Ռիֆէ, Պաթում (Կավկասիա, Թիւրքիստան, Աֆղանիսթան, Անէմիսթան) Բօմի։

ՆԷՄՉԷ. — Բէսթէնէճ (Ռօմանիա) Վարնա, Պուլկազ։

» Բրէվէզա, Ավլոնիա, Սարանտոզ։ (Եանեա, Էրկէրի, Ֆիլյաթ)։ Տէրաճ, Շէնկին (Ըղգօտրա) Հանեա, Ռէսմօ, Գանտիա։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ. — Կէլիպօլու, Գալէի Սուլթանիյէ, Միտիլլու, Այվալըք, Էսրէմիտ Իզմիր, Սագըզ, Հանեա, Ռէսմօ, Գանտիա։

ԿԻՒՐՃԻ. — Կէլիպօլու, Գալէի Սուլթանիյէ, Միտիլլի, Օէմէր, Էսրէմիտ Այվալըք, Մոլովա, Բիւմար, ավտէթէ Պոզչա Ատասը։

ՌՈՒՍԻԱ. — Գալաի Սուլթանիյէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ։ Թարապուլուս, Շամ, (Թարպ։ Շամ, Համա, Համաս) Պէյրութ (Ա.քքէ, Շարը Պաղտատ, Պասրա) Եաֆա (Գուստ-Շէրիֆ)։

ԻԼԱՆ

Իսկիւտարտա Թրաշ Հասան Աղա մահալլէսինտէ Տօլապ սօգաղընտա մէրհում ալայ պէյի Ահմէտ պէյին իւչ պապ խանէսի սաթլըգ օլարընտան մէզքիւր մահալլէսէքի պագգալա միւրաճաաթ օլընա։

)(48)(

ԹԵՐԹՕՆ ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԵԼԱՐԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕԲԱՍԱՆ

ԿԵԱՆՔ ՄԸ

Ժիւլիէնին բան մը չըսին այս այցելութեան մասին։ Պայմանագրութիւնը պատրաստուեցաւ գաղտնապէս, յետոյ ամուսնութիւնը հռչակուելուն պէս՝ հարսնիքը տեղի ունեցաւ երկուշաբթի առաւօտ մը։

Դրացուհի մը երեսան եկեղեցի կը տանէր՝ նորապսակ ամոլին կտուէն, իրր ապահով պարտամուրհակ մը հարստութեան։ Եւ երկրին մէջ ոչ ոք զարմացաւ. Տէղիրէ Լըքօքին կը նախանձէին միայն։ Բաղդաւոր ծնած էր ան, կ'ըսէին չարամիտ ժպիտով մը առանց ակարն զայրոյթի։

Ժիւլիէնն մեծ կռիւ մը հանեց, որ իր աներոջն ու զոքանչին Բէօրլը ընակութիւնը կարճատեւ ըրաւ։ Ժանն ամենց վերջին մեկնումը սեսաւ՝ առանց շատ խորունկ տխրութեան մը, Բօլը իրեն համար երջանկութեան անապատ աղբիւր մը եղած ըլլալով։

Թ.

Ժանն այլ եւս բոլորովին ապաքինած ըլլալով՝ որոշուեցաւ որ իրենց այցելութիւնը տան Ֆաուվիյներուն, անկից ետքն ալ մարքիզ Քութըլիէնց ներկայանալու համար։

Ժիւլիէնն հանդարտին տօնավաճառ մը ֆէոսն մը գներ էր, որ մէկ ձիու պէտք ունէր, այսպէս ամիսը երկու անգամ պտոյտ կարենալու համար։

Դեկտեմբերի աղուոր օր մը լծեցին զայն, և երկու ժամուան ճամբորդութենէ մը ետքը՝ նօտամտական դաշտերուն ընդ մէջէն, սկսան իջնել պըղտիկ հովիտ մը դէպի վար, որուն վրայ տեղ տեղ ծառերը չուք կը ձգէին և որուն հողը մշակուած էր արդէն։

Յետոյ այդ հերկուած մասերը չուտով մարգագետիններու փոխուեցան, և մարգագետինները եղտիւրի մը՝ որ այս եղանակին մէջ չորցած խոշոր վարդենիներով լեցուած էր, որոնց երկար տերեւները՝ դեղին ժապաւէններու պէս՝ կը սլսրլային։

Ցանկարծ ճամբու արագ արտուղուութենէ մը ետքը, Վոիլէթի դղեակը երեւցաւ, մէկ կողմէն կռնակ տուած ծառուա զառիթափին, և միւս կողմէն իր պատը թրջելով մեծ ջրկայքի մը մէջ՝ որուն սահման կը դնէր, դէմօք, բարձր եղեւիններու պուրակ մը, սանդղաձեւ վերելքի մը վրայ։

Պէտք եղաւ անցնիլ հինաւուրց շարժակամուրջի մը վրայէն, ինչպէս նաեւ Լուի ԺԴ-ի մայրաքաղաքի մը սակէն, մտնելու համար պատուոյ դարբին միւնոյն դարու ոճով, աղիւսներու չրջանակումով չքեղ դղեակի մը առջեւ, երկու քովերէն հերձաքարերով յարդարուած աշտարակներով։

Ժիւլիէն շէնքին բոլոր մասերը կը բացատրէր Ժաննին, իբր հոն մտած եղած մէկը՝ որուն աղէկ ծանօթացած ըլլար։ Պատուանդանով կը վերարերուէր, հիանալով անոր գեղեցկութեան վրայ։

—Նայէ հոս, սա մայրաճակատը, ինչ վեհաշուք ընակարան, անանկ չէ՞։ Միւս ամբողջ ճակատամասը ջրկայքին եղերքն է, արքայաշուք սանդղաձեւ թակով մը՝ որ մինչեւ ջուրը կ'իջնէ. և դրսս մակոյկներ կապուած են սանդուղներուն տարրորը, երկուքը կոմսին համար, երկուքն ալ կոմսուհիին։ Դէպի աջ, հո՛ն, ուր կաղամախներու խիտ շարքը կը տեսնես, ջրկայքին վերջն է ան։ Հոն է որ կը սկսի այն գետը որ մինչեւ Ֆէքան կերթայ։ Ջրահաւերով լեցուն են այս կողմերը։ Կոմսը հոգի կու տայ որորդութիւն ընել հոն, անոնց մէջ։ Անաւասիկ ասպետական ճշմարիտ ընակութիւն մը։

Մուտքին դուռը բացուած էր, և ժիգոն կոմսուհին երեւցաւ, այցելուները դիմաւորելով, ժպտելով, գետին քաշող շրջազգեստ մը հագած՝ հին ատենի աղեկատրուհիի մը պէս։ Իրաւցնէ լիճին տիրուհին կը թուէր ըլլալ ստեղծուած կարծես՝ կոմսին այս դղեակին համար։

Սալոնը, ուր պատուհաններ ունէր, որոնց չորսը ջուրին ու թեղուններուն պուրակին տեսարէն վրայ կը բացուէր՝ որոնք ճիշդ դիմացը, ըլլակին վրայ բարձրանային։

Սեւորակ կանանչութիւնը կը խորունկցնէր, կը մթնցնէր և թաղեռոտ կը դարձնէր ջրկայքը. և, երբ հովը կը փչէր, ծառերուն սօսափիւնները՝ լըճացած ջուրին ձայնին կը խառնուէին։

Կոմսուհին առաւ Ժաննին երկու ձեռքերը, որպէս թէ մանկութեան բարեկամ մը եղած ըլլար, յետոյ զայն նրբորէն և այլ լեզուով Դիրքեր, Հանդէսներ, Լրագրեր և Տիտակներ։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպագրէ բոլորովին ՆՈՐ տառերով Թուրքերէն, Հայերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն և այլ լեզուով Դիրքեր, Հանդէսներ, Լրագրեր և Տետրակներ։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպագրէ վաճառականական հաշուեցոյցեր, նամակագրութիւններ, հաստիներ, հարստանաց հրաւիրագրեր, տոմսեր, այցաքարտներ, մահագրեր եւայլն եւայլն։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը ուղղակի կը թղթակցի գաւառներու հետ տպագրական բոլոր գործերու համար և գիրքերու տպագրութեան պատասխանատու մէկ մարդիկն առնել կրնանէք։

Տպարանս դիմող բոլոր յաճախորդք գոհ կը մնան։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԱՒ 1889ին

Ի ՊՈԼԻՍ

Թանգարան

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և Եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենատուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուղթէի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի աղնուութեան մասին եւրոպական ամենաոմեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց ածանութիւնը։ Փափաքողներուն քանալոկը ձրի կը զրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրսատի Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ. — ՊՊ. Լաքաուէա Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթաուէօն։
ՊՈՄՊԱՅ. — ՊՊ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ. — Պ. Մ. Գալֆեան.
ԴԱՀԻՐԷ. — Պ. Հ. Ռոդանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ. — Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ. — Պ. Կէորգ Արտիթի.
ԶՄԻՐՆԻԱ. — Պ. Հայտրիխ Վառնինկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ. — Պ. Տէնօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՍԿԻԷԻՊ. — Պ. Մ. Քարտանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ. — Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆէր.
ՍԱՄՍՈՆ. — Պ. Պ. Պեորսեան Եղբարք։
ՏՐԱՊԻԶՕՆ. — Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան.

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԵԼԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի Էվրադ գալէմի իսուլէֆաարընտան Հասան Թահսին էֆէնտի իւչ ծօթա վէ ֆէչնի մուսիգի մուալլիմի Զուլէհան Գրիգոր էֆէնտիլէր թարաֆընտան հէր օր պէշ կիւնտէ պիր՝ մունթազամէն նէյր խարիմէքաէ օլան էդնարը մուսիգի կաւսատ միւնթէդրպ չարգը վէ գանթօ նօթասընրն իրինճի ֆօրմասը նէյր խտիրմէ տիր։ Պիրէրթանէ էտիմէլէրինի հավէսքարանը մուսիգիյէ թավսիյէ խէրիզ։

Մահալը ֆիրու�թի Պապը Ալի ճատէսինտէ 22 նումէրօլու Իսթանպօլ քիւթուպխանէսի, Մէրճանտա սաչճ Եղիա էֆէնտի վէ Էսկի Զապթիէ ճատէսինտէ Սէֆա Ֆօնօկրաֆխանէսիյէ սաիր մահէլլէր տիր։

Նոթարիաթ-Ռեան ամբողջ դարձիրատ համակերգան դրարիեմբ
ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ
Դիրք աշակերտին
Լոյս տեսան Ա. Բ. Գ. պրակները
Մամուլի տակ են Դ. Ե. »
Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ 10 պրակէ
Բաժանորդագրին 25 ղրուշ
Դիմել, Սիրքէճի, Խօրասանճեան Խան
Գրքանոցակ Մարտա Դաւթեան
Դաւթեան էֆէնտիի բազմաթիւ օգտակար ու գործնական հրատարակութիւններու վրայ աւելնալով, այս վերջինն ալ կոչուած է անշուշտ մեծ պակաս մը լեցնել դպրոցական գրքերու շարքին մէջ։ Վստահ ենք թէ «Նոր Դպրոց»ը ուսուցչաց կողմէ իր արժանի ընդունելութիւնը պիտի դտնէ։

ԳԻՍԱԿ
Մրցանակաւոր գոնակոն օրէրնա
ՀԱՑ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Առաքել էֆ. Դարբիկեանի սեռնակը
ՄԷՐՃԱՆ, ԵԱԼՏԷԶ ԽԱՆ, ԹԻՒ 10
Գին 5 դահ.

ԵՐՄԻ ՊԷՃ ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՍԱՖԻՐԻՏԷԹ

Էսկի վէ եէնի պէյ սօզուգլըղը վէ անրն ալիսիմ նէթիճէլէրի հագդընտա 25 սէնէսէն պէրու լեթրա օլուռան թէճրիպէլէր նէթիճէսի օլմագ իւզրէ թարաքը ամիրանէմէն իյմալ օլուռան «Գաբրիլ Տօքթօր Ջիա»տան իսթիմալ իտիպ չիֆա պուլան բէք չօք ղէվաթ թարաֆընտան մուսատտաղ պուլունտաղը վէ մէկբիր գաբրիլ էվրոբատան ճէլպ իտիլէն պու կիպի էավիյէյի խուսուսիյէյ զաթ էնտէր գաթ ֆայիդ վէ միւբէճճան իտուկինտէն կէրէք եէնի պայլամըշ վէ կէրէք սէնէլերէլ էսկիմիշ պէյ սօզուգլըղընը պիր տանա թէփմէմէք վէ իարար եօլա մէսանէթ վէ կումուրթպարա հիշ զարար վէրմէմէք իւզրէ գաթիէն թէշվիյէ էլէտիյինտէն միհէթէրէմ էհալիմիզի պիր թագդմ չարլաթանըզլարա իզմալ վէ իպրար իտէն իլանլարա պատանմամաղարընը խալիսանէ թափիյէ իտէրիմ. պիր դուռնուսը իտպտա քէաֆի տիր։

Ուսմամի տէբօսը, Սատանպօլտա Ճըղալ օղլունտա, Ասրը էֆէնտիէսի տիր. Պանճէ-Դարուսընտա Ֆիւչիւքլեան Միսքճեան էֆէնտիսի իւչ պայլճա էֆէնտ տէբօլարընտա վէ էֆէնտիէրատ սաթընը։

ԴՈՒՌՈՒՍԸ 15 ՂՐՇ. ՏԸՐ.

Թաշրատան Թոփհան վէ բէրաքէնպէ սրբարը գապալէ օլուռնուզ սիւրաթը միւմքիւնտ իւչ կէֆնտէրիւր։

Էֆէնտը Ա. ԴՕԼՕԼԵԱՆ
1—20

ՅԱԿՈԲ ԿԻՒԼՄԷԶԵԱՆ

ՀԷՐ ՆԷՎ ԳԱՐԵՕԼԱԼԱՌ
ԷՆՎԱՑԻ ԶԷՏԻՏ ՍԱՆՏԱԼԵԱԼԱՐ
ՍՕՊԱԼԱՐ ՎԷ ՍԱՑԻՐԷ

Կալաթատա, Բէրբէյնպէ Բազարընտա, Զինճիրլի խանրն գարշուսընտա, Ն. 11

ՌՈՒԷՍԴԸՐՈՆ

TORONTO WESTERN LONDON 1851

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՅԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ
1851Տէ ԹԷՍԻՍ ՕՂՈՒՆՄԸՇ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարը մէճմուի	ֆունկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինէն միւտիրի ումումիսի. ԴԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Իսթանպօլ, Պահճէ Գաբու, Անանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրարատա իշկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տրը

ԻՍԹԱՆ. — Շէհրիմիզէն էն մասարուֆ Ֆրանսզը վէ Ալման գումբանիալարրն սէրմայէսի հասըլաթընա նեպէթէն 100 % օլուռը հալտ Ուէսթըրընի 125 % տիր։ Իյթէ պու հագիգաթ Ուէսթըրն բագիպլէրինէ թէզիէվիւդ իսթիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տրը։

ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ = SALIBORINE

Էֆզաճը ՎԱՍԻԼԱՖԻ ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ ՊԱԼԱՇ թարաֆընտան թէրթիպ օլունմըշ տրը

ՄԷՃԼԻՍԸ ՍԸՇՇԻԷԻ ՈՒՄՈՒՄԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷՆԻՆ ՐՈՒԽՍԱՔԸՆԸ ՀԱՒՋ ՏԻՐ

Մէջլիսը տօֆիրլար Բարֆէքտան Բոհոլ վէ Բատէյէ օլունմըշ տրը

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) տէնիլէն թօզ՝ ամէրիգանը Բէրլէնի սալը էսոմէնէն հալընըզ բարմագլարրն ամրասընտա հասրլ օլան ֆէնա գօգուլու հարրշգան մասատէլէրինի, իւֆիւնէթ, բէյնիք վէ գաչընմալարընը տէֆ իյլէր։ Պունատան պաշգա, բարմագլար տրասընտա նասրը վէ նասրըլաշմըշ տէրիլէրի չըգարրը, սէրպէսթէճ կէզիլէպիլիր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) գօմթուգ ալթընտա վէ սաիր գաբալը մահալլէտէքի բիւնէրէրի, գօգուլարը խէլիբէրէրի վէ գաչընմալարը սաախ գաթի սուբէմատ տէֆ իյլէր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ)ի գուլլանանլար՝ ռեսէյլրը Բէրլէնի քէսմէէնէն հասէսինի թատտիգ իթմէքտէ տիրլէր։

Սուբէթի իսթիմալի գուբուռնէն տէրուսինտէքի թարիֆատան անպաշրը։

Ուսմամ տէբօսը Ֆընարգլրտա 55 նումէրօլու Վասիլաքի Թօտորիտէ էֆզանէսի վէ պաշլճա էֆզանանէլէրտէ, էգա տէբօլարընտա վէ Պոն Մարշէ տէ գուսթուսու 5 (պէշ) ղրուշա, թաշրա էֆզանանէլէրինտէ վէ էֆզա տէբօլարընտա 6 (ալթը) ղրուշա սաթըլմագտա տրը։

Թաշրատան 6 ղրուշագ բօսթա բուլու կէօնտէրէնէ պիր գութու ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ կէօնտէրիլիր։

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԷԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ 1900

ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ՍԷՐԻ, ՇԱՖԻՖ
ԱՍԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾՈՒՐ ՏԻՊԻՆ ՄԱՔԻՆԱՍԸ
ՆԻՒ-ՀՕՄ

Մէզքիւր Սէրկիի Ումումիսինտէ միւքեաֆաթընը, HORS CONCOUR բէգապէթսիզ գազանմըշ տրը։

Էն ուֆագ թէքէրրուսթընա գառաբ էմսալընա թէվկիֆիւդ խէր

Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ աճէնթասը Ց. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ էվլաալարը

Մէրքէզի ֆիրուսթը Սթանպօլտա, Պահճէ Գալաթասընտա, Համիտիյէ ճատէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խանթը իւզէրինտէ

ՇԻՒՊԷԼԷՐ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սաիրէ Թամիր վէ Էօյրէթմէսի մէճճանէն տիր

ՏՊԱՐԱՆ

ՍԱՐԲԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճատէսի, 38

Ճշդութիւն, մարդութիւն եւ արագութիւն նշանաբանն են Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանին.

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպագրէ բոլորովին ՆՈՐ տառերով Թուրքերէն, Հայերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն

ԵԷՆԻ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷ

Իսթանպօլտա, Մագասուտիյէ խանընտա Նումէրօ 7

Էմլաք վէ արազի պէյ ու չիրա վէ ինթիգալ վէ թէվսիի ինթիգալ վէ իֆրազ վէ զայտէն սէնէտ իխրաճը վէ վէրկի վէ սայիրէ վէ սիկուրթա իլէ պիլասասա իգրազ վէ խթիգրազ մուամէլաթընա թէվսսութ խուսուսաթընը էմնիյէթ վէ թէսրիլաթը թամէմ իլէ տայրէի այխէէրինտէ ազ պիր միւտէթ զարճընտա իճրա խէէէյինտէն ասհապը մէսալիհին կէրէք թաշրատա վէ կէրէք պէր սաատէթաէ սապգ խթանպօլտա սէքէթճի խանընտա վէ էլեէվմ պալգ բազարընտա Մագասուտիյէ խանընտա եէսի նումէրօլու եազըխանէի ճէիվիյէ կէրէք պիզզաթ վէ կէրէք պա թանրիրաք միւբաճաաթ պուլյուրմալարը իլան օլունուր։

2—30 ԱԼԻԲԻՍԱՆՏՐ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԼՕԳՈՒՄ ՇԱՐՔԱՐԻ ՄԵՍ ԴՈՐԾԱՐԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս Էսկի Զապթիէ ճատատէսի Ն. 57

Ֆրսարգլը, պատէմի, սագբզը, պարզ և ամէն տեսակ լօգումներ ու չաքարեղէններ կը ծախուին յիշեալ վաճառատան մէջ, նաեւ յանձնարարութիւններ փութով և խնամքով կը պատրաստուին։

ՏՕՔԹՕՐ ՀՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մուսախլէյէ փարիսէ միւտէթը մէտիսէ էմրաղը տատիլիէ վէ սասապիէ քէսպի իլեթիսա իյլէյուզ սարա, է ըսբարմօս, խթիրէք, եարբմ պաշ աղրըսը, նիւմիւլ, ուլյուսուղլուգ, ուլյուսա կէղինմէք, չօճուգլարրն իտրար թուտամամալարը վէ էնամ սիրիրսասաթալարինա վէ պաշլամա իճրա խէէէյինտէն ասհապը մէսալիհին կէրէք թաշրատա վէ կէրէք պէր սաատէթաէ սապգ խթանպօլտա սէքէթճի խանընտա վէ էլեէվմ պալգ բազարընտա Մագասուտիյէ խանընտա եէսի նումէրօլու եազըխանէի ճէիվիյէ կէրէք պիզզաթ վէ կէրէք պա թանրիրաք միւբաճաաթ պուլյուրմալարը իլան օլունուր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊԻ ԹԸՊՊԻՅԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ՍԷՐԻՐԱԹԸ ՃԻԼՏԻՃԷ
Վէ
ԷՖԵՐԷՆՃԻՃԷ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ

Ֆրանս Տէրէ վէ Ֆրէնկէ խուրուբէթլարը ճէմիյէթի ուլյի մահալլէրէ-ինէն

ՏՕԳԹ, ՃԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճուսաա իրթէսի) կիւնէրի բաաթ
Բազար իրթէսի) 9 տան
Զարշէնպէհ) 10 1/2 գատար
Բէնչէնպէհ = սապահանն 6յա գատար
Սալը = սաաթ 7էն 10 1/2 գատար

Իսթանպօլտա, Ճուղալ-օղլունտա Իրան սէֆարէթխանէսի գուրպլինտէ Շէրէֆ էֆ. օսդաղընտաքի 18 նումէրօլը խանէսինտէ խաստա գապալ իսէր

ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ ԷՅԶԱԽԱՆԷՍԻ

Կէսիք-Բաչա պաշընտա
(ղարշը ֆոբուրը)
ՍԱՀԻՊԻ
Մէքթէպը Թըպիէի Շահանէտէն մէէզուն
ԱՆԴՈՆ ԿԻՒՄՈՒՇՅԱՆ
ՄՈՒԱՎԻՆԻ ՏԱԽԻ
Մէքթէպը Թըպիէի Շահանէտէն մէէզուն
ՎՐԹԱՆԷՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

* * *

Էֆզախանէէնի մագասա էսասիսի
ՍՈՒԼԵՅՄԱՆԻԵԱՆ ԹԱԶԷԼԻՅԻ
ԷՆՃԱԼԸ ԿԷՖԷՐ ՈՒ ԷՆԻՆ ԷԼԷ ԵՕԲԷԼՄԸԸ
ՖԷՎԳԷԼ ՏԷ ԲԷՄԻԶԼԻՔ
ԿԻՃԷԼԷՐԻ ՏԱԽԻ ԱԶԸԳ ՏՐՐ

ԻԼԱՆ.—Էրէն քէօյիւնտէ վազը 8 նօ. իլէ մուրագդամ վէ 579 ղրա պիր արա, պիր թարաֆը Պաղտատ բօսթասը ճատատէսի վէ սիկէր թարաֆը Թէքէկէ ճատատէսի օլտուղու հալտէ, պուսէֆա սաթլըգ օլուռընտան թալէպ օլանլարրն մաթպատմըղա միւրաճաաթ իթմէսի։

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՅՍԷՐԵԱՆ